

NIXONO GYNYBA

Remiasi būkle, o ne faktais

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Memorandumais apie 1971 m. pieno kainų palai-
kymą ir International Tele-
phone and Telegraph Co.
monopolio bylą prezidentas
Nixonas baigė savo 'atviru-
mo kampaniją' (Operation
Candor). Kaip galima buvo
tikėtis, jo paaiškinimai nepa-
tenkino nei priešų nei drau-
gų. Iš kitos pusės artėjant
kritiškam momentui jo pa-
ties nušalinimo byloje, 100%
atvirumo ir negalima buvo
tikėtis. Iš viso teisiniais su-
metimais Nixonui pravartu
tylėti iki jo kaltintojai pa-
ties savo argumentus jo
nušalinimui ir tik tada pa-
čiam ar per savo advokatus
pasistengti juos sugriauti.
Čia tačiau turime reikalo ne
tik su teisiniais reikalais, bet
ir politiniais. Už tat presiden-
tas pasirinko vidurio kelią:
jis šiek tiek pasiaiškino, bet
nepašalino teisėto įtarimo
aukščiau minėtose bylose,
kaip Watergate aferoje, kad
daugiau žino kas darosi,
negu dabar nudauda.

Pagal tautos nuotaikų ty-
rinėtojus didelė dauguma
(72%) netiki savo presiden-
tu, bet kartu dauguma,
nors netokia didelė, šiuo me-
tu dar nenori jo pašalinimo.
Ir tokį nusiteikimą lengva
suprasti. Jo tikri ar taria-
mi nusikaltimai nepadare
konkrečios žalos kraštui.
Žinia, čia galima tuoju pat
atsikirsti, kad Nixono admi-
nistracijos skandalai sunai-
kino pasitikėjimą valdžia,
bet tai tik iš dalies tiesa. Ne-
pasitikėjimas valdžia kaip
raudona gija tiesiasi per visą
JAV istoriją. Kitaip demo-
kratiniame krašte ir negali
būti. Be to faktas, kad tokie
dalykai galėjo būti iškelti i
viešumą kalba už santvar-
kos gerą veikimą.

Pagal kolumnistą Ander-
soną, kuris per paskutinius
25 metus daug prisidėjo prie
daugelio Washingtono skan-
dalų iškėlimo, šiuo metu
kongresas, jei turėtų balsuo-
ti prezidento nušalinimo
klausimą, nubalsuotų jam
tokios bylos nekelti. Tai ta-
čiau dar nereiškia, kad pre-
zidentas yra saugus. Jei eko-
nominė būklė pablogės ir
dauguma rinkikų tai pajus
ant savo kailio, nuotaikos
krašte pasikeis Nixono ne-
naudai. Kongreso nariai,

patiekdami kaltinimą Nixo-
nui ir senatoriai tą kaltini-
mą sprenddami, bus verčiami
vadinamos viešosios opinijos
pasinaudoti kiekviena prie-
kabe, kad tik Nixoną pašali-
nus. Ypač tuo bus suintere-
suoti patys respublikonai,
kurie tik atsisakydami visu
saitų su Nixonu, galėtų iš
gelbėti savo vietas per at-
einančius rinkimus.

Dėl viso to prezidento li-
kimą nulems ne tiek jo aiš-
kinimai, kiek bendra krašto
būklė. Pastebėtina, kad
Nixono užsienio politika mil-
žiniška krašto dauguma iki
šiul buvo patenkinta, už tat
prezidentas ir toliau turėtų
lošti ta korta. Tą jis ir daro.
Vasario 11 dienai jis sukvie-
tė į Washingtoną 8-nių dau-
giausiai naftos suvartojan-
čių kraštų užsienių reikalų
ministerius daugiau ar ma-
žiau bendro fronto nustaty-
mui, po to numatyta tartis ir
su nafta produkuojančiais
kraštais, ieškant visiems
priimtino sprendimo ener-
gijos krizėje. Be to, ir
paliaubos Artimuosiuose
Rytuose yra labai kritiška-
me momente.

Akivaizdoje tokios situ-
acijos, išmintis diktuoja pa-
likti laisvas rankas užsie-
nio politikoje patyrusiam
prezidentui. Balsuoti da-
bar už jo nušalinimą, būtų
žaidimas su krašto gerove
ir saugumu. Jei taip atrodytų
rinkikams, taip turės galvo-
ti ar bent veikti, ir politikai.
O jei taip, prezidento nuša-
linimo klausimas neteks sa-
vo aktualumo.

NOMINAVO SLA VADOVYBĖ

SLA Vykdomosios Tary-
bos nominacijoje balsavo
1208 nariai. Daugiausiai bal-
sų gavo:

Prezidento vietai: P.P.
Dargis 1137 balsus;

Viceprezidento: inž. A.
Čaplikas -- 1082, inž. S. Bud-
vytis -- 36;

Sekretoriaus: G. Mielū-
nienė -- 1136;

Išdininko: E. Mikužūtė
-- 1045; J. Stukas -- 63;

Išdo globėjo: K. Austin
-- 782, J. Milerūtė --
731, A. Sukauskas -- 435,

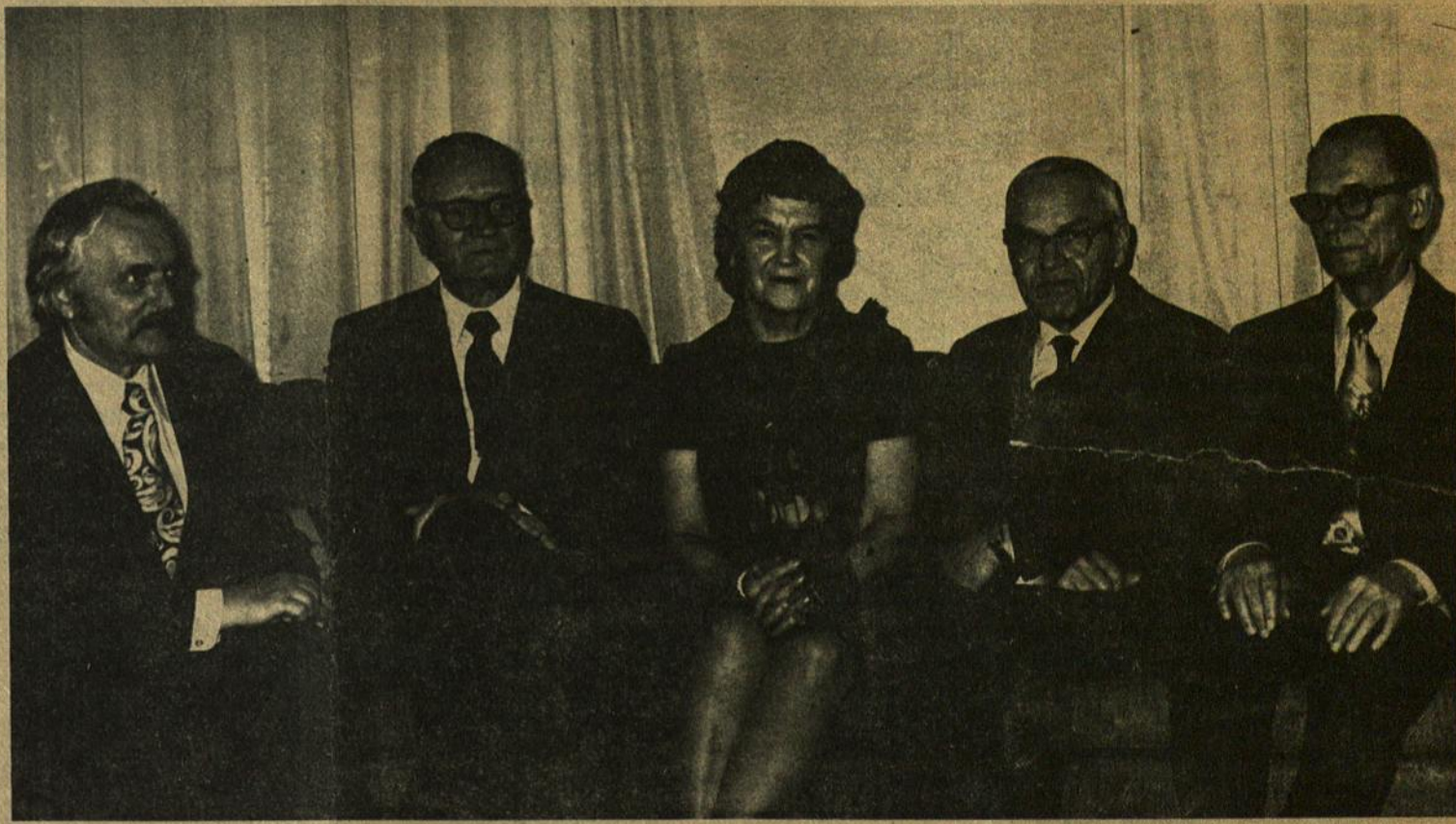
Jau prabėgo penkeri me-
tai po Sovietų Sąjungos ir R.
Kinijos kruvinų susirėmimų
ant Ussuri upės krantų.
Tačiau tada visuomenei me-
ti spėlojimai, kad R. Kini-
ja ir SSSR esančios ant
'greit prasidėsiančios kata-
strofos slenkščio', dar ligi
dabar nedavė progos to-
kiems būstavimams pasi-
tvirtinti. Galimas dalykas,
kad SSSR ir R. Kini-
jos karo baubas yra skatina-
mas ne kieno kito, bet pa-
čios Sovietų S-gos vyriau-
sybės. Tuo būdu nesibaig-
iančios kiniečių užpuolimo
baimės psichoze, kompar-
tijos vadovybė kursto sovie-
tų piliečių patriotizmą ir pa-
siaukojimą nesibaigiančioms
piatiletkoms... Lygiai pana-
šiai, kaip II-jo Pasaulinio ka-
ro metu Sovietų kariuome-
nėje buvo įvesti antpečiai
ant karių uniformų ir visa
tauta buvo ujama kovoti už
'matuška Rosiją'!

Šiuos mano, virš mini-
mus, samprotavimus dar ryš-
kiau iškelia dienos švieson
Hamburge leidžiamas žurna-
las 'Wirtschaftswoche' 1973
X. 19 laidoje tvirtindamas,
kad už visų šurpą sukelian-
čių žinių užnugario slypi ne
kas kita, kaip besišypsantis
KGB šefo Y. Andropovo vei-
das. Ir jo sufabrikutos ži-
-

Lauraitis -- 214, O. Biežienė
-- 58;

Daktaro kvotėjo: dr. D.
Degesys -- 1096, dr. V. Pa-
prockas -- 48.

RUOŠIAMASI IŠLEISTI LIETUVIŲ TAUTININKŲ ISTORIJA

Toli siekiančios KGB rankos

BRONIUS AUŠROTAS

nios, kad 'Sov. S-ga yra su-
telkusi apie 1,000,000 karių
prie R. Kinijos sienų buvo
labai uoliai pakartotos R. Ki-
nijos premjero visiems ji ap-
lankiusiems valstybių vy-
rams ir juos lydėjusiems
žurnalistams.'

Pastaruoju metu, V. Eu-
ropos žvalgybų analistai, ir
iš jų svarbiausias Strategi-
kų Studijų Institutas Londo-
ne, pradeda perversinti anks-
čiau skelbtas teorijas apie
'milžiniškus SSSR - Kinijos
kariuomenių talkinius prie
pastarosios sienų'. Virš mi-
nėto Instituto žinovai dabar
pateikia šiuos, atseit patik-
rintus, naujus skaičius apie
SSSR kariškų dalinių sugru-
pavimus prie Kinijos sienų
pradedant 1968 metais.

Taip pav. SSSR Tol. Ry-
tuose laikiusi tiek divizijų
pradedant 1968 m. 1968 --
15; 1969 -- 21; 1970 -- 30;
1971 -- 44 ir 1972 -- 49 divi-
zijas kariuomenės. Turint gal-
voje, kad viena Sovietų pės-
tijos divizija savo sudėtyje
turi 10,500 karių, tankų di-
vizija -- 8,400 tankistų ir
parašutinių -- 7000 vyrų,
šiuo metu prie Kinijos sienų
sovietai galėtų būti sutelkę
ne daugiau kaip 645,000 ka-
rių. Žinoma, tai tesudaro
tik vieną penktadalį visos
SSSR puolamosios galios.

Vakariečiai, žvalgybų įs-
taigų vadovai, persvarsty-
dami visą Raud. Kinijos --
SSSR karinių pajėgų sudė-
tį prie Kinijos rubežių, pri-
ėjo išvados, kad Kinijos
premjerą perversino vienu
trečdaliu sovietų kariuome-
nės sutelkimą prie savo
krašto sienų.

Kyla klausimas: kodėl
taip įvyko? Atsakymo tenka
ieškoti toli pramatančiame
KGB vadovybės žaidime.
Pastaroji žinių tarnyba su-
gebėjo įtikinti kiniečius, kad
'tikrai tiek raudonarmiečių
yra privežta prie Kinijos
sienų'. Dabar yra žinoma,
kad 1973 m. liepos mėnesį
vakarų valstybėse 'buvo su-
rastas 'labai slaptas' KGB
pogrindžio paruoštas memo-
randumas, apie labai grei-
tai prasidėsiantį R. Kinijos
užpuolimą'. Šiuo metu tas
dokumentas tėra tik KGB
paruoštas puikus falsifika-
tas. Lygiai panašiu meto-
du KGB specai panašų doku-
mentą paruošė ir kiniečių

žiniai. Galvojama, kad So-
vietų S-gos vyriausybė, to-
kiais klaidingais dokumen-
tais norėjusi nuteikti 1973
m. įvykusį Kinijos KP suva-
žiavimą. Tačiau ko tikrai so-
vietai siekė taip nėra visi-
kai aišku.

Yra prileidžiama, kad mi-
lijono vyrų sutelkimas prie
SSSR - Kinijos rubežių esan-
'magiškas skaičius', galis su-
kelti rimtą nerimą kiniečių
tarpe. Tačiau Kremlius tiek
daug kariuomenės negalė-
jo sutelkti prie Tol. Rytų sie-
nų dėl kitų samprotavi-
mų.

• Transportas ir tiekimas
taikos meto sąlygose nega-
lėtų pakelti aukštų išlaidų ir
(Nukelta į 2 psl.)

VIRSUJE: Ateinančiais
metais sukanka 25 metai kai
Amerikoje buvo įsteigta
Amerikos Lietuvių Tautinė
Sąjunga. Ta proga ruošia-
masi išleisti didelį veikalą --
lietuvų tautininkų istoriją,
kuri apims ir Nepriklausomo-
sios Lietuvos gyvenimą.
Veikalui redaguoti sudaryta
redakcinė kolegija iš prof.
Broniaus Nemicko, prof.
Jono Puzino, prof. Juozo
Jakšto ir ALTS-gos pirmi-
ninkės Emilijos Cekienės.
Redakcinė kolegija š.m. sau-
sio 5 d. dr. V. ir E. Čekų
namuose Woodhavene, N.Y.
buvo susirinkusi pirmam
posėdžiui. Nuotraukoje iš
kairės red. kolegijos nariai:
prof. Br. Nemickas, prof. J.
Puzinas, ALTS-gos pirm. E.
Cekienė ir prof. J. Jakštas,
kartu su posėdy dalyvavusiu
ALTS-gos sekretoriumi dail.
Juozu Bagdonu.

L. Tamošaičio nuotrauka

PAGYVĖJO LOS ANGELES NEOLITUANŲ VEIKLA

Korp! Neo-Lithuania Los Angeles padalinio naujoji val-
dyba. Sėdi iš kairės: pirm. R. Mulokas, sekr. V. Mažeikienė,
vicepirm. S. Petravičius. Stovi: arbiter elegantiarum
E. Balceris ir išd. Br. Dūda.

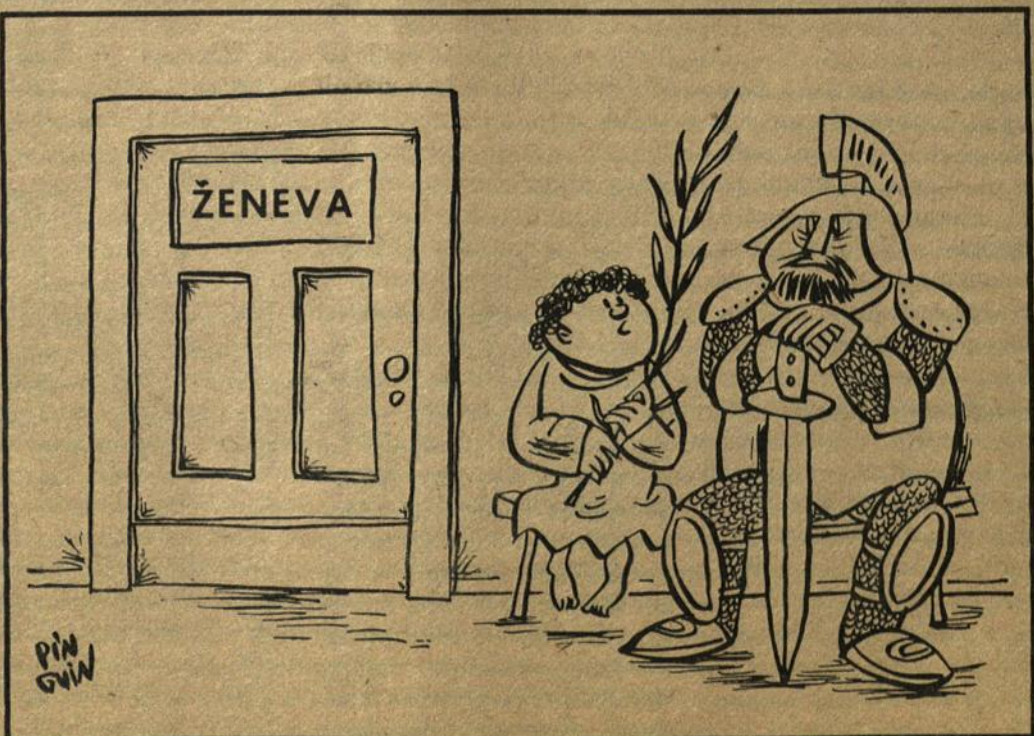
LST Korp! NEO-LITHU-
ANIA, Los Angeles padali-
nys prieš metus stiproškai
pagyvėjo, surengiant gražiai
pavykusį Korp! 50 metų pa-
minėjimą, šįmet dar spar-
čiau ir plačiau žada pasi-
reikšti akademiniam ir vi-
suomeniniam gyvenime.

Lapkričio 11 d. sueigoje
išrinkta naujoji valdyba sa-
vo pirmame posėdyje pasi-
skirstė pareigomis: R. Mulo-
kas -- pirm., S. Petravičius
-- vicepirm., V. Mažeikienė --
sekr., Br. Dūda -- išd. ir Ed.
Balceris -- arbiter elegantia-
rum. Be to valdyba pakvietė
E. Gedgaudienę -- magistrą
ir A. Mažeiką -- tėvūnų.

Labai džiugu ir miela, kad
Korp! pirmininku yra su pa-
tirtimi (buv. Korp! pirm.
Chicagoje), neišsėnkamų ga-

bumų bei naujų kelių ir prie-
monių ieškotojas kol. Filis-
teris architektas Rimas Mu-
lokas.

Numatytas platesnis pa-
rengimų kalendorius, o svar-
biausia bus dedama daugiau
pastangų bendravimui su ki-
tomis akademinėmis organi-
zacijomis ir jų nariais bei
kultūrinių parengimų orga-
nizavimu. O vilčių tai pa-
siekti daug..., nes per kol.
Rimo ir Rūtos Mulokų nau-
jagimės Rimutės krikšty-
nas jų šaunioj ir ištaigingoj
pastogėj buvo susirinkę apie
šimtį naujų mokslus bai-
gusiųjų, kurių tarpe virš-
minėti klausimai gal šiltai
buvo aptariamai. Šiuo metu
į Korporaciją įstojo 4 nauji
juniorai-ės ir tikimasi dau-
giau. (eb)

"Dabar ten sėdi Fonia Krizė ir nežinia kurį iš mūsų po jos pašauks!"

DIRVATHE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIKŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBA REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

**KELIONĖ, KURIOS
TURISTAI NEMATĖ**

Pastatė, vargais ne galais, bolševikai magistralę 'Vilnius-Kaunas' ir išdidžiai rodo ją turistams iš kapitalinio pasaulio. Bimbos lagerio turistai, lygina padėtį su 1912 metais ir iš kailio neriasi, begirdami sovietinės pažangos stebuklus. Skeptiški, dypukiško pamušalo turistai, nusišypso iš sovietinio statybinio 'stebuklo'.

– Tai smarkiai vingiuotas dviejų linijų vieškelis, – aptaria negailestingas kritikas, – kur ne kur užmatau sunvežimuką, dar rečiau keleivinį automobilį.

Bolševikai neturi ką prašmatnesnio iš savo transporto 'laimėjimų' parodyti ir didažiuojasi 'Vilnius - Kaunas' magistrale.

Beje visi paruošiamieji darbai buvo atlikti dar 1939 metais! Nenuostabu, kad ir magistralės technika paremta dar prieškariniais statybiniais standartais.

Kitaip yra su geležinkeliais. Kaip žinia, geležinkelių Lietuvos teritorijoje sovietai nepadidino. Šią masinio transporto ir gėrybių pervežimo priemonę bolševikai nesugeba tobulinti, nei racionalizuoti. Yra žinomi tiesiog fantastiški sovietinio geležinkelio tinklo nualinimai: seni, nudilę bėgiai, išpuvę pabėgiai, grafiko networka, prastos (dar caro laikų) stotys, tušti bufetai, šiukšlinos laukimo patalpos...

Ilgas ir baisus yra sovietinio geležinkelio vargų ir bėdų sąrašas. Apie jį byloja užsieniečių turistų išpučiai, kurie vienur kitur gavo progų susipažinti su sovietinių 'geležinių arklų', pavirtusių kuinu.

Kaip ok. Lietuvoje? Nepriklausomoje Lietuvoje geležinkelio transportas buvo europinėje aukštumoje: stočių švarumas, grafiko punktualumas, tarnautojų mandagumas. 'Komjaunimo tiesos' (Nr. 222) korespondentas aprašo savo kelionę geležinkeliu iš Vilniaus į Telšius.

'Vilnius-Mažeikiai' linija, dėsto korespondentas, iš seno garsėja savo 'aplaudumu,

Tamošaičiai...

(Atkelta iš 2 psl.)

kurti pagal labai metodiškas manieras.

Dar grįžtant prie 'successful' A. Tamošaičio lito-grafijų, pažymėtina, jog tikrai šio meno srityje ne tik Tamošaitis, bet ir jo ištikimoji gyvenimo draugė A. Tamošaitienė, tiesiog, nepralenkiami. Grafikos darbų litografiniam parengime – jie abu itin guviai pasireiškia ypač prieš kiekvienas Kalėdų šventes, nepamiršdami nedidelio formato litografiniais kūrinių apdovanojimo savo artimus bičiulius.

leidžiant į reisą neparuoštus vagonus. A. Valys sėdo į 'Vilnius - Klaipėda' maršruto traukinį, tikėdamasis, kad susisiektų tarp dviejų didmiesčių nepalietas 'visuotinio geležinkelio aplaidumo'. Kur taul! Korespondencija pilna skundo ir aimanų. Tokiai ilgai kelionei neparūpinta vagonų su minkštomis sėdynėmis. 'Vienaklasei' visuomenei pasiūlytos ir 'vienaklasės' sėdynės. Tad, gavęs 'kietą sėdynę', A. Valys pasileido į ilgą kelionę. Nors Vilniuje traukinys buvo pripildytas keleivių, Kauno stotyje vagonus buvo įleista visa minia keleivių. Į vagoną prilipo gausybė žmonių ir pasidarė labai tvanku, vaičioja korespondentas.

Keliviai prašo atidaryti ventiliaciją.

– Ventiliacija sugedusi, – atkerta konduktorė.

Žmonės neįstengia atidaryti lango, prašo palydovės talkos.

– Langai neatidarinijami, – numykia palydovė.

Langai beveik užkalti, nes tolesnėje trasoje tas vagonas pervaziuoja 'Tarybų Lietuvos ir Kaliningrado srities' sieną.

– Atidaryk duris! – pyksta uždusę žmonės.

– Neleidžia instrukcijos, – atkerta konduktorė.

Keliviai kaista, lieja prakaitą, krūva vaikų tame pat vagono skyriuje 'leidžia dūdas' ir prašo šviežio oro.

'Nelabai malonu ilgą laiką ant kietų suolų sėdėti', nuverkšlena bolševikinis korespondentas, 'besidžiaugdamas' komunizmo statybos stebuklais ir valdžios rūpesčių 'darbo visuomenę'. Baigęs košmarinę kelionę, jis pastebi: 'išlipau Telšiuose ir pasijutau lyg iš pirties išėjęs'.

STILISTAS

A. Smetona yra buvęs vienas iš geriausių lietuvių publicistų stilistų. Jis buvo retas iš ano meto lietuvių inteligentų, atsidėjusių giliam savo gimtosios kalbos pažinimui. Čia jam lemiamos įtakos turėjo Jonas Jablonskis, Mintaujos gimnazijos klasikinių kalbų mokytojas. Iš mintaujiškių mokinių ypačiai išsiskyrė du, kurie atsidėję studijavo lietuvių kalbą. Tai Petras Avižonis, vėliau gydytojas ir universiteto profesorius ir A. Smetona. Ir kai P. Avižonio paruoštos lietuvių kalbos gramatikos spausdinimas Tartuose rusų cenzūros buvo sustabdytas, tada A. Smetona, kartu su Vladu sirutavičium (vėliau inžinierius, miręs 1967 m. Bostone) 1899 m. pavasarį Petrapilyje šapirografu atspausdino 100 egzempliorių 'Lietuviškos gramatikėlės', kurios vieną egzempliorių yra išsaugojęs dr. Vytautas Avižonis. Palaikė Smetona ryšius su J. Jablonskiu ne tik studijuodamas Petrapilyje, kada padėjo Jablonskiui beruošiant naują Motiejiaus Valančiaus raštų leidimą bei redaguojant kun. Antano Juškos (Juškevičiaus) lietuvių kalbos žodyną (Litovskij slovar' A. Juškevičia su tolvaniem slov na russkom i pol'skom jazykach, 1897, 1904), bet ir vėliau Vilniuje bei nepriklausomoje Lietuvoje Kaune. A. Smetona visą savo gyvenimą gilinosi į lietuvių kalbą, todėl jo raštų kalba yra gryna, aiški, vaizdi, lanksti, trumpų sakinių, praturtinta savo gimtojo krašto tarmybėmis, be svetimybų priemišų. Mūsų literatūros istorikas ir kritikas Juozas Ambrozevičius (dabar Brazaitis) yra specialiai nagrinėjęs Smetonos raštų kalbos stilių ir savo straipsnyje 'Stiliaus kultūra. A. Smetonos stilius' (išspausdintas 'Židinyje' 1934, Nr. 8-9) šiaip jį nusako: 'A. Smetona į lietuvišką žodį žiūrėjo ir tebežiūri su meile ir pagarbą... To meto šviesuoliai niekeno neverčiami patys mokėsi gražiau lietuviškai

Štai jums kelionė, kurios vargų ir bėdų nemato turistai. Tai, galvoja bolševikai, jų vidaus tvarkomos reikals, svetimiems nerodytinas, slėptinas. Bet su tais vargais susiduria tūkstančiai sovietinių pavaldinių, sovietinio chaoso aukų.

DĖMESIO!

Atvažiuavę 3 dienom — mokės tik už dvi. Viena diena
veltui. Reikia turėti šio laikraščio iškarpa.

**SEASCAPE BEACH MOTEL,
DAYTONA BEACH, FLORIDA**

Centras visų Floridos idomybių. Valandos važiavimu pasieki: WALT DISNEY, SEA WORLD, SPACE CENTER, SILVER SPRINGS ir kitas vietas.

Kviečiame aplankyti ir apsistoti mūsų motelyje. Rasite gerą ir nuosirdų patarnavimą. Gražius ir švarius kamburius. Spalvota TV. Plaukymo baseiną — žiemos metu šildomas.

Kainos neuaukštos ir visiems prieinamos. Lauksime.

A. Andriulis

SEASCAPE BEACH MOTEL

3321 S. ATLANTIC AVE.

DAYTONA BEACH, FLA. 32018

Tel.: 904-767-1372

**Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos
30 metų mirties sukaktį minint (4)**

Prof. J. PUZINAS

pakalbėti ir parašyti. Graži kalba buvo tautinio susipratimo ženklas... O visa žodžio estetika jam turėjo atsiskleisti, kai pačiam teko žodžio kultūros - stilistikos mokyti studentus universitete... Jo stilius lygus, ramus, intelekto diktuojamas... Žodynas turtingas... Čia aptinki tarmės žodžių, skolinių ir dirbtinių... Kalba vaizdinė, išsireiškimai paimiti iš lietuviško gyvenimo... Jo kalbos stilius dera ne žmonėms uždegti, ne iškinti su dialektinių griežtumu, bet ramiai nuteikti... Smetonos sakiny - ne gailišką žodžių šėlimas, kaip siautėjančio jūro ar kalnų upelį, bet ritmingas, sklandus, giedras bangavimas, it pakalnės upė... Teigiamosios Smetonos stiliaus ypatybės: žodžingumas, lietuviškumas, paprastumas, bet sykiu originalumas, sklandumas, minties glaustumas, kondensuotumas, pasakymo tikslumas.

FILOSOFAS

A. Smetona reiškėsi ir kaip mokslo žmogus, filosofas. Jis jau Mintaujos gimnazijoje ėmė domėtis klasišine senove savo mokytojo Jono Jablonskio poveikyje. Smetona gerai išmoko lotynų ir graikų kalbą, nuolat skaitė senovės filosofų raštus, ypač buvo pamėgęs Platoną. Dėl to Smetona nuo 1923 metų sausio 1 d. buvo pakviestas docentu į Lietuvos Universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Me-

no teorijos ir istorijos katedrą, vėliau Filosofijos katedrą, kur iki 1927 m. sausio 1 d. dėstė etiką, senovės filosofiją ir jos istoriją bei epizodinius kursus - Platono poetiką ir lietuvių kalbos stilistiką. 1925 - 1927 m. 'Švietimo Darbe' išspausdino visą eilę mokslinių straipsnių: Pesimizmas ir optimizmas dorovėje (1925, Nr. 9); Gyvenimo pažūra ir natūralizmo etika (1925, Nr. 11); Dorovė ir religija (1926, Nr. 1); Etikos mokslas (1926, Nr. 2); Dora ir kultūra (1926, Nr. 3 ir 4); Draugės formos (1926, Nr. 7); Valstybė ir teisė (1926, Nr. 8); Dora žmoniškumo ir kultūros šviejoje (1926, Nr. 9); Graikų etika (1927, Nr. 1); Sokratas ir Platonas (1927, Nr. 1). Gerai mokėdamas graikų kalbą, A. Smetona išvertė kai kuriuos Atėnų filosofo Platono raštus: 'Platono Apologija. Sokrato gynimasis teisme' (Humanitarinių Mokslų Fakulteto Raštai, I, 1925); 'Platono Kritonas, paklusnumas įstatymams' (ten pat, II, 1927; jis ir redagavo II tomą); 1935 m. abu šie vertimai išspausdinti atskira knyga su plačiu prof. Vladimiro Šilkarskio įvadu (364 puslapiai), o 1936 m. 'Sokratas gynimasis teisme' ir 'Kritonas' išleisti su graikišku ir lietuvišku tekstu (140 puslapių). Be to, spaudoje yra parašęs straipsnių ir apie Imanuelį Kantą. Vytauto Didžiojo Universitetas, įvertindamas A. Smetonos mokslo darbą, 1932 m. spalio 28 d. jam suteikė filosofijos garbės daktaro laipsnį.

(Bus daugiau)

laiškai Dirvai**DVIGUBA SUKAKTIS**

Prof. Jonas Puzinas labai ryškiai pavaizdavo pirmojo ir paskutiniojo Lietuvos prezidento Antano Smetonos dvigubą sukaktį - 30 metų nuo jo mirties ir 100 metų nuo jo gimimo. Nors abi sukaktys reikšmingos, tačiau gimimo šimtoji sukaktis yra nepaprastai reikalinga, nes minint gimimo sukaktį galima ir labai reikalinga parodyti tikrąjį Lietuvos patriotą.

Prof. J. Puzinas Dirvos Nr. 1 (1974) rašo:

'Antano Smetonos veikla yra tokia plačiašakė, o jo atlikti darbai tiek gausūs ir reikšmingi, kad laikraščio straipsnyje neįmanoma viso to aprėpti'.

Draugo redaktorius Pr. Gr. rašo: 'Velionis atidavė savo jėgas tautai, kartu su savo amžininkais tapdamas visos tautos vadu ir nuosavybe. A. Smetonos įprasminimas tautiniuose darbuose turi būti paskatas dabarties kartai, kuri ieško savo dabarties kovoms pasiaukojimo pavyzdžių... Antanas Smetona yra vertas pagarbos, nes pagarba už laisvę kovojusiam prezidentui yra pagarba savo tautai'.

Iš šių trumpų, bet charakteringų pastabų apie A. Smetoną aiškėja, jog Smetonos sukaktį minėjimas yra labai svarbus, nes per tuos minėjimus būtų atvaizduotas A. Smetonos jaunystės - studentavimo laikų veikla kuri gali būti labai gražiu pavyzdžiu mūsų jaunimui, mūsų studentijai. Smetona - studentas būdamas Rusijoje nesurūšėjo,

bet kovojo dėl tautos laisvės.

A. Smetonos - pirmojo ir paskutiniojo prezidento sukaktį, ypač šimtinių sukakties, minėjimas nepasibaigtų pašnekėsiais, reikėtų pasvarstyti apie Antano Smetonos rinkinių raštų vieno tomo išleidimą. Draugo vedamajame (1974-1-5) rašoma: 'Šiandien jau su istoriniu objektyvumu galime žvelgti į A. Smetoną ne tik kaip į visuomenininką ar politiką, bet dar labiau, kaip į laikraštinką, redaktorių, publicistą, stilistą' (m. pabrūkta). Kaip gi mes atvaizduosime stilistą, publicistą, laikraštinką, jei mes neturėsime po ranka jo rinkinių raštų knygos. Aišku, būtų geriau turėti jo visus raštus, bet turint galvoje dabartinę padėtį, visų tomų išleidimas būtų perbrangus. Vieno tomo - rinkinių straipsnių išleidimas būtų parankesnis, visiems prieinamas ir labiau įperkamas.

Jei ALTS-ga neturėtų pakankamai lėšų vienam rinkinių raštų tomui išleisti, gal būtų ateitų geras mecenatas, o gal ir net ir Lietuvos Fondas paremtų, nes mes visi esame to fondo nariai.

Tad pasvarstykime, paieškokime mecenatų, paklibinkime fondus ir ruoškimės šimtoinei sukaktčiai minėti.

A. Musteikis
Detroit, Mich.

Gerb. Redaktoriau,

Atrodo, kad (č.ž.) pasirašytas praėjusių metų birželio 29 d. Dirvos vedamasis 'Laiškai Redakcijoms' buvo

paskatinimu ir kitiems mūsų laikraščiams iš naujo ir konkrečiau iškelti labai svarbių, mūsų laisvę ir amerikiečių spaudą, klausimą. Kadangi gruodžio 14 d. vedamuoją jūs užgirtinai ir vėl iškėlėte šį reikalą, neiškenčiu nepasisakęs. Ši proga dėkoju Bražėnienės ir savo vardu už malonų pastebėjimą ir mudvių pastangų šioje srityje. Kadangi lietuviškos spaudos darbuotojų nuomonę šiuo klausimu reikėtų skaityti labai svarbia, minėti jūsų vedamieji buvo paskatinimas visiems šios minties vykdytojams išsėsti ir naujiems į šį darbą įsitraukti.

Užgirtinas ir vykdytinas (č.ž.) pasiūlymas laisvų rašymą įtraukti į lituanistinių mokyklų programą. Tai, žinoma, būtų ne angliškos rašybos mokymas, bet nurodymas svarbiausiu Lietuvos ir pasaulio istorijos faktų, kurių iškėlimas viešumon padėtų laisvojo pasaulio išlikimui, Lietuvos bylos garsinimui bei, galutinai, jos teigiamam išsiaiškinimui.

Norėtusi pridėti, jo ne vien moksleiviai, ir vyresnieji turėtų skirti pastangų laisvų redakcijoms rašymui. To darbo niekad nebandžiusieji galėtų lengvai į jį įsijungti pasinaudodami kitų patyrimu tam tikslui ruošiamuose seminaruose. Net ir anglų kalbos bei rašybos pakankamai nemoką gali prie šios veiklos prisidėti pasitelkdami tą kalbą mokančius kaimynus, vaikus ar anūkus. Tai padėtų ir juos įjungti. Kad tai įmanoma, nors ir nelengva, žinau iš asmeninės patirties: pirmuosius savo bandymus šioje srityje pradėjau vos už metų atsidūręs Amerikoje, kai mano anglų kalbos žinojimo vos pakako savoms lietuviškoms mintims talkininkaujantiems amerikiečiams paaiškinti. Tačiau -kas nori mušti šunį, atranda ir akmenį...

Laisvų redakcijoms svarbą paryškina ir tai, jog kaip tyrimais nustatyta, daugiau žmonių skaito laiškus negu vedamuosius: esą - pirmo puslapio pagrindinius straipsnius skaito 27% laikraščio pirkėjų, redakcijos vedamuosius - 7%, gi laiškus redakcijai - 25%. Prie du - laiškus skaito inteligentiškesni ir politiniai veiklesni amerikiečiai.

Kita panaši veiklos sritis yra radio telefoninės programos - 'talk shows'. Ir čia be didelių pastangų ir dažnai be išlaidų galime pagarsinti Lietuvos vardą, išlaikyti gyvą Lietuvos laisvės bylą ir nuplėsti kaukę Lietuvos okupantui bei Amerikos mirtinam priešiui - komunizmui.

Bet kuriuo atveju lietuviškieji reikalai neturėtų būti keliami vien siauražiūriško verkšlenimo formoje, o prikabunami prie aktualių pasaulio, Amerikos ar Sovietų Sąjungos klausimų.

Vilius Bražėnas
Ft. Myers, Fla.

**ALTERATION
FITTER**

Must be able to fit and sew women's clothing. Full or part time. Apply ALLEN'S - personnel office, Chelton Ave. and Green Street, Philadelphia, Pa. 19144. (96-4)

BOILER — FIREMAN

Local chemical plant of major national corporation has immediate openings for a boiler-fireman. Must have Blue Seal or Black Seal License. Good hourly rate, excellent benefits.

For an appointment call Mr. Beck 201-354-7006

TENNECO CHEMICALS

A TENNECO COMPANY

INTERMEDIATES DIVISION

830 Magnolia Ave.

Elizabeth, N. J.

Equal Opportunity Employer M/F (96-4)

TAUTINĖ SROVĖ IR IŠEIVIJOS LIETUVIŲ BENDRINĖ VEIKLA

(Iš pokalbio su Detroito tautininkais 1973 m. gruodžio 8 d.)

Apie ką aš čia noriu kalbėti tebėra aktualu jau vien dėl to, kad šiais klausimais praėjusią savaitę mūsų spaudoje tilpo net keletas straipsnių. Įžangos vietoje dalį tų pareiškimų noriu pacituoti:

1. Vliko pirm. dr. K. Valiūnas, seimo sesijos metu Turonte pareiškė: 'Aš skaitau pagrindiniu šio jubiliejinio seimo uždaviniu mūsų rezistencinį darbą perkelti į iš jį dirbančio Vliko ir iš kitų mūsų laisvinimo organizacijų ribų į visos mūsų išeivijos plotmę'. Kaip tą atlikti nei iš dr. Valiūno kalbos, nei spaudoje iš Vliko seimo įvykių aprašymo, nesimato.

2. Gruodžio pirmą buvo paminėtas dvidešimtmetis nuo Lietuvių Bendruomenės apylinkės įsteigimo Philadelphijoje. Ta proga dabartinės JAV LB Krašto Valdybos vicep. Balyš Raugas pareiškė: '1914 m. Philadelphijoje gyveno net 15000 lietuvių, veikė 40 įvairiausių lietuvių organizacijų, šeši savišalpiniai klubai su didžiulėmis salėmis, trys R. K. liet. parapijos, viena evangelikų liet. parapija ir viena tautinės bažnyčios parapija. Tai buvo Philadelphijos lietuvių kolonija savo didumu trečioji visoje Amerikos lietuvių išeivijoje tarp 1914-29 metų. Deja, prieš pat II-ą pasaulinį karą staiga ši didžioji lietuvių kolonija žavias veiklos žiedais net kelis dešimtmečius žydėjusi nutilo, veikla sustojo.

Atrodo, kad didžiąją lietuviškos veiklos stagnacijos priežastim buvo politinė ir ideologinė nors labai primityvi, diferenciacija ir, svarbiausia, neturėjimas vienos, visus jungiančios organizacijos.

Aš ir šiandien turiu, deja, pareikšti, kad JAV-se neturime vienos visus jungiančios organizacijos! Dar blogiau, šiandien dalis organizuotos lietuvių visuomenės veikia prieš kitą. Dalis LB-nės narių organizuotai veikia prieš kitą dalį tos pačios LB-nės narių!

3. Draugo gruodžio 6 d. korespondentas, aprašydamas Vliko seimo antrosios dienos posėdžius pastebėjo,

Dr. Antanas Butkus

kad: 'Br. Bieliukas nusiskundė kai kuriais ALTos veiksmams ir siūlė jai išjungti ir Liet. Bendruomenės organizacinę struktūrą. Šiuo klausimu jam atsakė ALTos atstovas J. Skorubskas, bet ilgesnių diskusijų šiuo klausimu nebuvo leista tęsti: seimo prezidiumui vadovavę kanadiškiai patarė keliama klausimą spręsti ne Vliko seime Kanadoje, bet 'namie' JAV - se'.

Toks kanadiečių lietuvių raginimas LB-nės - ALT tarpusavio santykiavimo reikalus tvarkyti 'namie', iš jų taško žiūrint, visai suprantamas ir priimtinas. Bėda yra tame, kad šio klausimo nesiimama tvarkyti ir 'namie'. Tą gerai žinau iš savo asmeninės patirties: Aš šią problemą pakartotinai kėliau dar būdamas PLB valdyboje, bei JAV LB-nės Taryboje. Šiam klausimui teigiamai išspręsti siūliau konkrečius būdus. Juos pateikiau PLB valdybos posėdžiuose, JAV LB Tarybos sesijose, Spaudos-radio ir LB-nės darbuotojų suvažiavimuose ir lietuviškoje spaudoje. Pagaliau šis klausimas buvo iškeltas ir PLB IV Seime Washingtone. Išsamiai jis buvo svarstomas PLB Konstitucijos komisijoje. Joje buvo priimtas tuo reikalu specialus nutarimas. Ši nutarimą k-jos pirmininkui A. Rinkūnui pavedus

(pastarasis turėjo išvykti) aš pateikiau seimo pilnaties posėdžiui. Seimas jį priėmė ir pavedė naujamai PLB valdybai jį paskelbti bei vykdyti.

Seimo nutarimai jau senokai paskelbti. Jų tarpe minimos rezoliucijos, deja nemačiau. Iki šiol nei tos rezoliucijos paskelbimo, nei konkrečių žygių iš dabartinės PLB valdybos dėl organizacijų atstovų įjungimo į LB-nę nesigirdi.

TAUTININKŲ SIEKIMAI

Pažūrėkime į mus pačius. Aš skaitau, kad aušrininkų, Viltininkų, tautininkų ir neolitanų tikslai yra tie patys. Kadangi mūsų tautinės srovės įsisteigimas buvo intymiai suaugęs su Lietuvos Nepriklausomybės atstatymu, visų tautinės srovės organizacijų pagrindinis tikslas jau tuomet buvo parinktas tas pats - Lietuvių Tautos Kelias. Tėvynės gerovė tautinės srovės žmonėms visados buvo aukščiausias įstatymas. Tėvynės gerovės sąvoką mes, tautininkai suprantame pilnutine to žodžio prasme. Mums ši sąvoka apima ir fizinę ir dvasinę Tautos būklę. Mūsų pagrindinis tikslas visais laikais buvo: Lietuvių Tautos laisvė, dybė, garbė, gerovė bei Nepriklausomybė. Šių tikslų tautinės srovės veikėjai siekė jau Nepriklausomoje Lietuvoje, jais vadovaujamės ir išeivijoje.

Tiesa, išeivijoje panašių tikslų siekia ir daugelis kitų lietuvių organizacijų. Pagaliau ir paskiras, organizacijom nepriklausas lietuvis išeivijoje supranta, kad lietuvių išeivijoje yra sukurta su dideliomis asmeninėmis pastangomis. Išlikimas sąmoningu lietuvių išeivijoje nėra savaime suprantamas faktas, koks kad jis buvo mums gyvenant Nepriklausomoje Lietuvoje. Visa tai yra tiesa ir gal daug kartų girdėtas faktas. Esminis skirtumas yra tačiau tas, kad ir Tautininkai ir Korpi Neo-Lithuania nariai dar Nepriklausomoje Lietuvoje nuo pat jų įsisteigimo dienos pasirinko

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIŲS

ANTANAS GRINIUS

MINĖSIME VASARIO 16

Vasario 16 ir Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 56 metų sukakties paminėjimas bus atliktas šia tvarka: Vasario 16 d. šeštadienį 8:30 v.r. prie miesto savivaldybės rūmų pakeliama ir vakare 5:00 v. nuleidžiama Lietuvos vėliava.

Vasario 17 d. šv. Mišios už žuvusius ir nukankintus dėl Lietuvos laisvės bus laikomos: 10:30 šv. Antano

Lietuvių Tautos kelią savo organizacijų pagrindiniu keliu ir svarbiausiuoju tikslu. Taigai, mums, tautininkams ir Korpi! Neo-Lithuania nariams, lietuvių išlaikymas ir Lietuvos laisvės rūpestis yra lyg igimtinai pirmaeilis, o ne laiko sąlygomis ir susidariusiomis aplinkybėmis pasikeitus atsitiktinai priimta lyg antraeilė pareiga!

Tuo tradiciniu Lietuvių Tautos Kelio reikalų organizacijų sutapdinimu su mūsų organizacijomis, mes, tautinės srovės žmonės, galime su pagrindu didžiūti. Tas išeivijoje uždeda mums ir išskirtinai sunkių pareigų. Tautinės srovės filosofijos ir jos ideologijos aptarimas, jos pagrindinių tikslų bei uždavinių nusmailgystas bei jų neišskiriamai - organizacijai sutapdinimas su visos lietuvių tautos keliu, bei jos laisvės idealais, išeivijoje ypatingai praplečia Tautinės srovės žmonių veiklos barą. Šis veiklos baras praplečiamas priduoja didelės reikšmės mūsų darbui, bet, tuo pačiu suteikia ir didelių apsunkinimų. Nenuostabu ir girtina, kad Tautinės srovės žmonės išeivijoje yra labai aktyvūs bendrinėse lietuvių organizacijose. Tautininkai darbą lietuvių bei suprantą pilna to žodžio prasme. Mums nerūpi jokie kiti priedai: nei socialistinis priedas iš kairės, nei krikščioniškai internacionalinis priedas iš dešinės.

Dirbti lietuvių bei, kaip minėjau, yra tautininkams lyg igimtinė pirmaeilė pareiga. Gaila, tačiau, kad pastariesiems smarkiai išjungus į bendrinę veiklą kartais per mažai belieka laiko pasirūpinti savosios srovės reikalais.

(Bus daugiau)

bažnyčioje, 11:15 šv. Petro bažnyčioje ir 12:00 Naujoje Dievo Apvaizdos bažnyčioje, kuriose visos organizacijos su savo vėliavomis kviečiamos dalyvauti. Vėliavų ceremonijas tvarko Jūrų šaulių 'Švyturio' kuopos pirmininkas Mykolas Vitkus.

2:00 val. įvyks iškilmingas minėjimas Naujame Kultūriname Centre, 25335 West 9 mile Rd. Minėjime kalbą pasakys inž. Valdas Adamkus iš Chicagos. Meninę dalį atliks: sol. Pranas Zaranka, tautinių šokių ansamblis 'Šilainė', vadovaujama Galinos Gobienės, Stasio Butkaus šaulių kuopos šaulės-kanklininkės, vadovaujamos Danutės Petronienės ir pagerbiant mirusius ir gyvus karius eilėraščių deklamuos Taura Zarankaitė.

Minėjimo programą pravies studentas Viktoras Nakas, o aukų rinkimo reikalus tvarko Ežbieta Paurazienė. M inėjimą rengia Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba.

Šiais metais sueina 30 metų kai Detroito buvo suorganizuotas Detroito Lietuvių Organizacijų Centras. Centras buvo suorganizuotas tam, kad galėtų Amerikos įstaigose atstovauti Detroito lietuvių ir jų vardu kalbėti. Šią sukaktį centro

valdyba yra numačiusi iškilmingai paminėti vasario 16 d. 6:30 v. Lietuvių Namuose su menine programa, vakariene ir vasario 16 d. kalbėtojo Valdo Adamkaus pagerbimu.

Meninę programą atliks Windsoro mergaičių kvartetas 'Aušra', vadovaujamas Valės Tautkevičienės.

Taip pat bus išleistas ir tai suakčiai atžymėti leidinėlis. Organizacijos ir asmenys norintieji DLOC sukakties proga pasveikinti ir būti šiame leidinyje įrašyti praneša pirmininkui Antanui Sukauskui tel. TA 6-5678 iki sausio 30 d.

Amerikos Lietuvių Radijo Klubas 'Lietuvių Balsas' sausio 20 d. 11:30 Lietuvių Namuose turės savo tradicinį žiemos pikniką po stogu. Veiks turtingas dovanų stalas, baras ir skanių valgių svetainė. Visi yra kviečiami atsilankyti ir linksmai su draugais praleisti popietę.

Žurnalisto Alfonso Žiedo namuose, 6834 Rutland, sausio 20 d. 2 v. įvyks žurnalistų popietė. Popietėje bus Jono Švobos paskaita, meninė dalis ir vaisės. Norintieji popietėje dalyvauti registruojasi pas Vl. Selenį tel. 293-4611.

LVS 'Ramovė' Detroito skyrius 1974 metams išrinko naują valdybą: Stasys Šimoliūnas - pirmininkas, Kazys Daugvydas - sekretorius ir Bronius Tatarūnas - išdinkas.

TAUPYKITE DABAR

SANTAUPOS, PADĖTOS
IKI 10 DIENOS MĖNESIO
NĖS NUOŠIMČIUS NUO
MĖNESIO PIRMOS.

WE PAY HIGHEST RATES:

7 1/4% — 4 yr. Certificates (Min. \$10,000)
7% — 4 yr. Certificates (Min. \$5,000)

Member F.S.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

**Saint
Anthony
Savings**

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Petronėlė Orintaitė

Gaudvytis

DIRVOS PREMIJUOTA NOVELĖ

(8)

— Bet vedybos, Gaudvydėli — toks lemiamas žingsnis. Privalu rimtai apsisvarstyti, — tebeklosto mintį motina atsargiai, kad karštagalvio sūnelio nesuerzintų.

— Kad mano meilė, mamute — iš pirmo bučiūnio... Patinka ir baigta! Kraujas verda vien pasižiūrėjus... O meili, o jauki, argi ne? — pusiaumirkom žvalgsto, tiria tėvų veidus, geidžia atspėti: ar jie tikrai Raseles nenori, gal tik dėl mados pamokslauja, įpratę viską nudelsti, senovišku tempu per gyvenimą šliaužti? Ir jis dar tvirčiau, lyg kūju, pribloškia savo ištarmę: — Dabar atomo amžius, skrydžiai į mėnulį, viskas lekia sprausminiu greičiu — žaibais padangėse, negali lėtai žioplinėti... Jei patinka, ko dar belaučiau?

Gintyla ilgokai stebėlija sūnaus veidą, akis, tarsi perdėm perregėti skverbiiasi. Ir gomuriu sprangiai ryjasi klausimus, valdosi, kad neprabiltų peratlapu atvirumu. Jam dingt nuoga tiesa: kam dar peiktum merginą, jei vis viena bus tavo marti? Ar ką padės, jeigu prasižiosi, ko tokia liesa, lyg nubadėjusi? kam plaukai keistu pempės kuodu sušiaušti? pasamonas gėdingai nustruikintas...

Betgi neištvėria nebakstelėjęs to svarbiausio reikalo:

— Lukteltum bent, kolei mokslus pribaisgi... Šiais laikais vyras be diplomo — kaip be rankų. O šeimos gūžtą sukanč, pirmučiausia žiūrėk, iš ko duoną valgysi. Kad nepritrūktum riekės ir užkulo ant stalo, drabužio nugarai padoriai pridengti. Pastogės tinkamos, kai mažų verksnių atsiranda...

— O, svarbiausia kas... Man kitaip. Ne duona, tėvuli, ir ne pinigai ar drabužiai, o čia, — jis dukstelia sau į šonkaulį, tarsi širdį dvigubam judrumui paakstinamas. — Tą mokslą dar suspėsiu, nepabėgs, tėti. Vedybos tikrai ne kliūtis. Ir duonos, manau — Amerikoje joks doras žmogus badu nemiršta...

— Nepatyręs esi, neišmanai, tai taip kalbi, — kvėptelia Gintyla dusliai, o jo žvilgsnyje drumsčiai priekaištų krislai. Jam geidu daug ką dabar paaiškinti, tėvo priedermė sūnų pamokyti, bet tramdosi, kad nepersūdėtų žodžio, kad vėl jauniklio neatgrasintų. — Šeimą pradėjus, sūnau, šimtai nelauktų rūpesčių gimsta, pridygsta netikėtų vargų, o šypsniais sotūs nebūsite. Mokytiis ne laikas, kai kūdikis knerkia šalia. Kol nevedęs, laisvas nuo visko — daug sklandžiausiai egzaminai verčiasi. Aš tau geruoju patariu, kaip rimtas tėvas savo įpėdiniui. Man būtų gaila, jei bemokslis liktum. Priežodis rodo: vyrui vesti — kaip arkliui dvigubos plėšės jungan įsikinkyti!

Pamažu, užuolankom, bet gana atkakliai tėvai mėgino savo vienturtį atkalbėti nuo perūniamų žiedų su mainymo. Dievaž, kad bent kiek nuvilkinėtų! Jeigu ta šalin atpuls, kita bus — jam gi šitaip sekasi su merginom, laibakinklės valgyte valgo blakstienom! Ogi šitoji, gal ir neblogo mergiokštė, tik tas smulkumas, vištytis nelesintas... Ir ne kažin kokio čia kelmo, nėra ko kalbėti, lyg aukso maišą užtikus. Josios tėvutis, šiaip

žmogus nepeiktinas, tik toks sukežęs, dar į taurelę linkęs, vis drėgnom spangenom suėjimuose plavinėja. O motina — įsivaizduojanti. Puošalais karstosi, madų vaikosi, lyg pusmergė būtų, net juokinga, jau daug kas pašaipom nušnairuoja. Ir tarsena tokia, vis pasipuikindama kaišioja priedus: šiu! sy! orait!

Deja, tėvų pastangos — kaip žirniai į duris. Ar ne treigys jautukas, užsispyręs, anei stukt nepastumsi nuo tako?

— Ką jūs čia dabar... Jei taip iš panagių viską krapštinėtum, ydas knaisiotum — ilgą iešmą bedrožiant, kaip toj pasakoj — ligi šimto metų senberniaučiau, ar jums patiktų? — kvatoja vaikas, bet savo briaunos nepaleidžia. Girdi, angelo juk nerasi, tobulybės tik dangių gyvena, o čia — tik žemiški padarai. Ar man, lyg molio liurbiui, dar laukti, kol kitas Rasele iš po snapo nudžiaus?

• • •

Vestuvių linksmybėm nužvangėjus, dienos riedėjo lygesne tėkme. Ir — skirtingom vagom. Gintylų namai nebyliu tuštumu aprimo, tarsi tuzinas gyventojų išsikraustė. Nebesigirdi berniškai kertančių žingsnių laiptais nei to galvatrūktinio durų trinksėjimo, linksmybų šūkavimų. Gandralizdis nuščiavo, jaunasnapiosparnams rudenop išplasnojus.

Tėvams dabar jūros dyko laiko pavakarėm: gali gyvenimą nuo A ligi Z permastyti, praeitį išgvaldyti po grūdą. Bet nieko nebeatitaisyti. Nors iš tolo žvelgdamas dailiai matai, kur balta, o kur juodos dėmės ar plyšiai dunkso. Ak, ir klaidelių nemaža privelta, jų niekaip, žmogau, neišvengi, nors kaip akylai saugotumėsi.

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Č. Gedgaudas ir proistorė III

SKOBNIAI (1)

JURATĖ STATKUTĖ-DE ROSALES

Net modernus, atominės eros žmogus, plaukdamas lengva indėnų 'curiara' upe, neižengiamų Pietų Amerikos miškų tunelyje, yra priverstas išgyventi tam tikrą vertybių perversmą. Kai sėdi valandomis, linguojančia me skobnyje, ištikini žmogus, kad nuo upės srovės priklauso tavo gyvybė ir laiminga kelionės užbaiga. Norom, nenorom, visos dėmesys susitelkia tikrai į srovės ir upės dugno kitimus. Junti upės galybę, jos taurių saitą su viską gaubiančia nuožmia gamta, ir, kad ir kaip modernus būdamas, pradėdi į tą upę žiūrėti lyg į gyvą visagalę būtybę.

Prie jausminės reakcijos tenka pridėti materialinius interesus. Pav. Brazilijos upių navigacijos ekonominė, juridinė ir politinė istorija yra sudėtinga ir ji yra tampa suaugusi su visos Brazilijos politine raida. Praeito šimtmečio bėgyje, įvairios užsienio bendrovės bandė įtaisyti savo garlaivius Amazonėje, o įvairios Brazilijos valdžios tokias bendroves aršiai puldavo, priedamos netgi prie kraštutinių nusavinimo priemonių. Mat, kova ėjo dėl milžiniškos teritorijos kontrolės, tiek pre-

kybine, tiek politine prasme.

Dabartiniais laikais, Amazonės upyno svarbą liudijančių pavyzdžių irgi netrūksta. Pav. vos prieš porą mėnesių, Venezuelos viešųjų darbų ministras lankėsi Brazilijoje su būriu techniku ir jau paruoštais planais iškasti kanalus jungiančius Amazonės ir Orinoko upynus. Venezuela primygtinai siūlė iškasti kanalus, nes buvo norima Amazonės teritorijos prekybą su JAV pervesti į Orinoką ir nukreipti Venezuelos link. Brazilija dar primygtiniau tų kanalų atsisakinėjo, nes ji nori išlaikyti susisiekimą Brazilijoje-plaukiančių upių vaga.

Šių derybų metu, abi šalys gerai žinojo, jog a) Amazonės - Orinoko teritorijos yra potencialiai vienos turtingiausios pasaulyje, b) žemės kelių išlaikymas ten yra neįmanomas, nes bujojanti gamta kelius bematant užgožia, c) net tais atvejais, kai yra bandoma susisiekti brangia helikopterų priemone, nutupimui vietovės turi pravalyti upe atplaukę pionieriai, ir d) upės kontrolė yra tolygi visos teritorijos kontrolei.

Amazonės reikšmę bra-

zilas F. Saboia de Medeiros, aprašė sekančiais žodžiais: 'politiniai ir ekonominiai, svarbiausią vaidmenį atlieka didysis upynas, kuris atveria platų, gilų ir sudėtingą kelią žmogaus ekonominiui ir politiniui plėtojimui' ('A liberdade de Navegação do Amazonas').

Ši ilgoka digresija buvo būtina tam, kad mes pilnai suprastume senovės vandens kelių kultūrinę, religinę, ekonominę ir politinę bei strateginę reikšmę.

Ištisais ilgais priešistorinės Europos laikotarpiais, dideli žemės plotai buvo padengti neižengiamais miškais. Vienintelė susisiekimo priemonė miškų srityse buvo upės vaga.

Vandens kelių studija Č. Gedgaudiui atidengė stebėtinai platų priešistorinės Europos prekybos ir anumezinio tautų santykiavimo vaizdą. Dar daugiau, pilnas Europos vandens kelių pavadinimų tyrimas įrodė, jog tie priešistoriniai pirkimai, pirmieji valtimis išraižę viso žemyno gėlo vandens kelius, anieks keliams yra suteikę baltiškų vardus.

Č. Gedgaudo knygos 116-tas puslapis, kuriame yra pateikta 'Vandens visurakčio' lentelė, yra ypatingai svarbus. Tai yra filologinis įrodymas, jog Europos vandens kelių pavadinimai atsirado netikėtai iš baltiškų žodžių, bet ir iš išimtinai baltiško tų žodžių morfologinių kitimų vartojimo.

Suteikus baltišką identitetą tai tautai, kuri priešistoriniais laikais išraižė mūsų žemyno gėlo vandens kelius, drauge yra įrodoma mūsų bočių įtaka anos tolimos senovės gyvenime. Ekonominėje, kultūrinėje, politinėje plotmėje, anais laikais upės kelius užvaldžiusios tautos bei prekybos organizacijos svarba turėjo būti milžiniška.

Kiek pastebėjau, savo knygoje Č. Gedgaudas nemini, kokių būdu jo Vandens Visurakčio lentelė atsirado. Gerai pamenu, kad 1945-1950 metų laikotarpyje, tam darbui jis panaudojo prancūzų generalinio štabo karo metu vartotą smulkaus mastelio Europos žemėlapi, kuris po karo tapo 'nekonfidencialus'. Tai būta virš šimto atskirų 1 m x 1 x dydžio žemėlapių rinkinio. Iš visų tų žemėlapių keletos milijono vietovardžių išryškėjo pagrindinės visoje Europoje vartotos vandens keliams nurodyti bendros šaknys ir paaiškėjo devyni pagrindiniai žodžiai, kuriems priklauso keliolika tūkstančių upių, ežerų ir pareigų pavadinimų. Šis darbas, pareikalavęs keletos metų įtempto triūso, ypatingai kruopštaus davinių rinkimo, tyrimo ir lyginamosios kalbotyros dėsnių griežto vartojimo, knygoje susivedė tikrai į vieną puslapį.

Kalbiniai imant, šis Gedgaudo 116-tas puslapis būtų sudaręs kiekvieno modernaus kalbininko aukščiausią atsiekimą ir pasididžiavimą. Istoriniai imant, šis 116-tas puslapis bei jį paremiantis smulkiai ranka surašytų keliolikos tūkstančių vietovardžių sarašas, yra ne mažiau ir ne daugiau kaip revoliucija tame, kas iki šiol buvo žinoma apie Europos proistorę.

Dar keliose knygos vietose randasi to didelio darbo vaisiai: psl. 182 Kauno vietovardžio etimologija, psl. 70

Vaidai iš I-jo Šiaurės Amerikos Lietuvių suvažiavimo Clevelande 1973 m. gruodžio 28-31 d. Viršuje kalba rengėjų vardu J. Jasaitytė. Prie stalo sėdi iš kairės: PLB pirm. B. Nainys, R. Kasparas, V. Mčiūnas, M. Lenkauskienė ir S. Barzdukas. Apačioje dalis suvažiavimo dalyvių klausosi pranešimų.

V. Bacevičiaus nuotrauka

Nauja Aleksandro Solženicino knyga (3)

RIMAS DAIGŪNAS

Kaip pradžioje šios apžvalgos minėta, Solženicino eskadra apšaudė sovietinio teroro karalių. Kanados efektas buvo didelis, pasaulis jį išgirdo. Kremlius turėjo atsilipti. Tikrai kelioms dienoms po Solženicino knygos Paryžiuje pasirodymo bolševikinė žinių agentūra (TASS) iškišo į kautynių liniją žurnalista, sovietinės sistemos propagandistą Sergėjų Kuliką. Tas Kulikas, savo 'atkiptyje' stengėsi sujungti sarkazmą su doktrina. Jis pavadino Solženicino veikalą 'Solženicino naujajametai dovana motinos tėvynės priešams'.

Tačiau, kaip besistengtų TASS ir Kulikas postrin-gauti, neigti ir teisintis, padėtis jų ofensyvai netinka. Ofensyvo padėtį pasiūp Solženicinas. TASS ir Kulikas pateko į ofensyvos liniją. Į Solženicino salves jie tegali atsakyti bendrybėmis. Nuo sovietinių pavaldinių jie netgi stengiasi nuslėpti veikalo rūši. Tikrovinių veikala jie vadina 'romanu'. Šitokių blefų prisidengus lengviau kolyti autorių, nes, esą, jo knyga yra jo mąstymo padarinys.

Tikrai gi taip nėra. Tai yra dokumentinis veiklas. Čia nėra fikcijos elementų. Gintis, tuo tarpu, sovietai pačiupo falso, blefo ir šulerystės kuoką. Su tokia kuoka jiems nesunku autorių ir užmušti. Bet jie negali įrodyti, kad 'Gulag Archipelagas' yra veiklas beletristinis. Iš sovietinio blefo iššifruojama esminė tos kny-

gos stiprybė. Tai dokumentas!

Istorija nuostabiai kartojasi Rusijoje. Kada prieš šimtą metų kovotojas prieš carizmą Herzenas išleido savo beletristinį veikalą, režimas laikė tai nevykusio mąstymo padariniu. Kada Herzeno leidinys 'Kolokol' pradėjo svaitytis faktais, pakilo nerimas ir reakcijos smarkumas. Ir nūnai TASS nuslydo senu caro 'ochrankos' pagrįstu taku. TASS skelbia, kad Solženicino knyga esanti 'beletristika'.

'Beletristika', galvoja sovietiniai pareigūnai, netaip jau ir pavojingas poveikis režiminės doktrinos stabilumui. Tačiau tuose, ant greitųjų sugriebtuose tvirtinimuose, žėri stambios properšos. Tame pat komunikate TASS kaltina Solženiciną caristinio režimo respektu, netgi Solženicino at-laidumu hitlerinei okupacijai! Šie kaltinimai atskleidžia, kad nevisai jai ta 'fikcija' yra 'beletristika'.

Zores Medvedevas, apie kurio veikalus Dirvoje teko gana plačiai rašyti, lyg nuostabios sinchronizacijos veikiamas, suskubo per stambią Amerikos leidyklą išleisti 'Ten Years after Ivan Denisovich'. Dvieju šimtų puslapių knyga, aišku, negali pateikti tokios lačios panoramos, kokią Medvedevas atskleidė savo pirmame veikalė. Vienok ir ta lakoniška knyga yra puiki enciklopedinė pastarųjų disidentizmo metų santrauka. Medvedevas parašė tą knygą gyven-damas jau užsienyje.

Pasaulio sensacija reikalauja dramatizmo. Ir, ištikrųjų, sunku mums suvokti, kad savo pašiūrėje Aleksandras Solženicinas įstengė parašyti dokumentinę šesiu šimtų puslapių knygą! Kodėl tos knygos rašymo jam nesutrukdė? Kodėl gausių interviu ir atsilankymų ne-

pastebėjo? Kodėl jo ir jo šeimos taip nepuolė sekimo ir grąsų, kaip kad tai buvo daroma su Grigorenka, su Sacharovais?

Argi tas mitiškas Nobelio premikinio titulus ką nors dar reikią modernių Gulagų bei NKGB praktikoje? Gal būt šioje dramatiškoje padėtyje sovietai pramirskėjo lemtingus momentus? Misteriškoji studentė, kuri gabenusi, esą, užsienin tos knygos rankraštį, buvo sugauta. Ji nusižudė arba 'nusižudė'. Sekimo įstaigos nesumojo, kad tos knygos rankraščio užsienin išgabeni mo priemonė, buvo ne vien tikrai ta nelaiminga jaunuo-lė. Rankraštis iškeliavo kitais kanalais. Ir ta rankraščio kelionė jau vien tikrai savo prigimtimi yra didžiulė dramatiško veikalo siužetas.

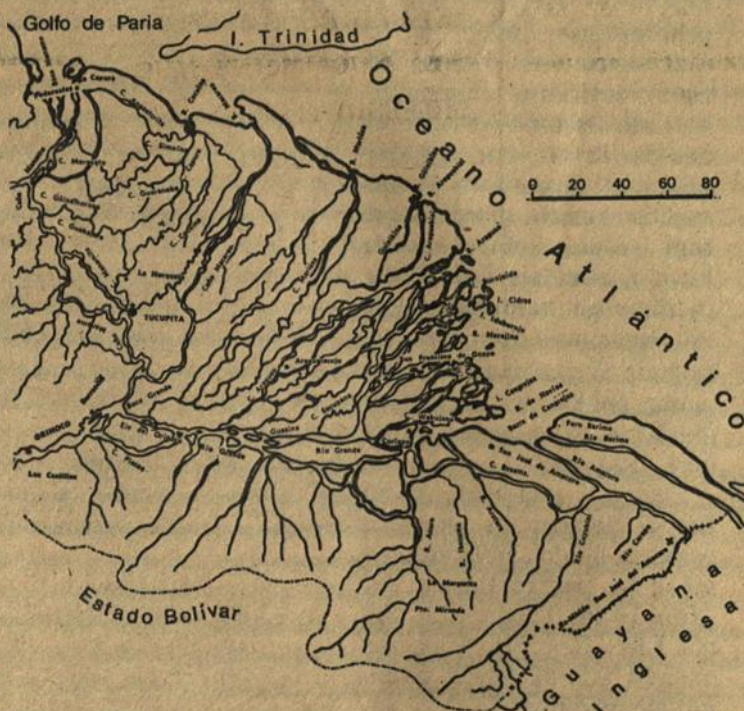
Kaip dažnas prasiveržimas laisvėn reikalingas gyvybių ir aukų, taip šis manuskripto prasiveržimas i laisvę pareikalavo jaunos gyvybės mirties.

Pagavę Solženicino rankraštį sovietai palengvino jam knygos pilnybės atskleidimą. Mat, autorius ilgai nedrįso tos knygos išleisti, nes vis pasitaikydavo joje vardų, kurių jis nedrįso minėti. Kada rankraštis atsirado KGB dispozicijoje, paslapties momentas dingo. Taip 'persistorojo' sovietinė policija ir tapo skubaus knygos išleidimo 'skatintojais'.

Literatūrinis pasaulis pažįsta absurdinės būties pripildytus Kafkos romanus. Juose žmonės teisiami nežinia už ką. Teisiamieji su vergiška apatija sutinka būti teisiami ir baudžiami be kaltės. Solženicino veikalai yra grandiozinė Kafkos romanų iliustracija. Solženicinas rodo, kad milžiniškoje teritorijoje įsteigta kafkinė utopija, kad tai įmanoma, kad tai pirmas žingsnis į pasaulio pamišimą. Kaip žinia, Kafkos dievukas buvo F. Dostojevskis, kurio 'Biesy' buvo Kafkos dažna lektūra.

Aleksandras Solženicinas yra sovietinės barbarybės smerkėjas ir tos pat barbarybės produktas. Juk ir Biblijoje nebūtų dramatiš-

(Nukelta į 6 psl.)

Tėvų pranciškonų misionierių dabartiniais laikais sudarytas ir jų kelionėse naudojamas Orinoko žemupio srities žemėlapis. Kelių tose vietovėse iš viso nėra. Susisiekimas tarp misijų, indėnų kaimų ir prekybos centrų vyksta išimtinai upių keliais. Šis žemėlapis padeda mums suprasti Č. Gedgaudo 'Mūsų praeities beišeikant' knygoje patiektus pasaulio susikirstymo pagal vandens kelius žemėlapius (psl. 121) ir paaiškina mūsų gintaro kelio svarbą senovėje (knygos psl. 29).

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINĄ

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

LB East Chicago apylinkės valdyba. Iš kairės: sekr. V. Kaltūnas, II vicepirm. B. Puras, I vicepirm. K. Pocius, kult. p. vadovė B. Tampuskienė, pirm. P. Indreika ir išd. J. Liubinas.

LB EAST CHICAGOS APYLINKĖI 20 METŲ

Antrojo pasaulinio karo įvykiams išbėgus tūkstančius lietuvių iš gimtojo krašto į svetimas pagrais, neužilgo pradėta ieškoti tarpusavyje tautinės šilumos, besiglaudžiant viens prie kito. Varganose Vokietijos tremtinių stovyklose kilo idėja įsteigti Lietuvių Tremtinių Draugiją, stengiantis apjungti išsiblaškiusius tautiečius į vieną organizuotą vienetą. 1946 m., per Lietuvos globėjo, šv. Kazimiero šventę, Hanau stovykloje lietuvių atstovų suvažiavimo metu LTD ir buvo įkurta.

Prasidėjus didžiajai emigracijai, jos veikla pakriko tačiau organizacinė idėja buvo plačiai paskleista po visus kontinentus.

1947-50 laikotarpyje už terėjus didesnei politinių pabėgėlių bangai į East Chicago, Indiana, ir čia tapo atkurta LTD-ja, tada apjungusi bendrų išgyvenimų ir likimo tautiečius. Bet už jos ribų liko senesnieji ateiviai su savo organizacijomis ir įvairiais klubais. Neužilgo suprasta, kad kovai dėl Lietuvos laisvinimo ir griovimui komunistinių pagrindų, paliktoje tėvynėje, reikalinga visų lietuvių talka.

Todėl 1953 m. lapkr. 15 d. Lietuvių Tremtinių Draugija perorganizuojama į JAV LB East Chicago Apylinkę, kviečiant visus lietuvius jungtis į pagrindinį išeivijos santalkos židinį – Lietuvių Bendruomenę. Tie, kurie suprato Bendruomenės tikslą, greitai tapo jos natūraliais nariais, o kiti liko už jos ribų.

Pradėjus veikti LB Apylinkė šios nausėdijos gyvenimas žymiai pagyėjo:

Solženicinas...

(Atkefta iš 5 psl.)

kos į liūtų narvą įmesto Danieliaus figūros. Sovietinių hijenų narve dabar yra Solženicinas. Gal būt įprastos buities sąlygose jis būtų likęs geru beletristu. Apsisūpęs rusams būdinga dramatikos skraiste, kuri ten apsupa kiekvieną virš minios lygio prasikišantį protą ir sąžinę, Solženicinas išaugo iki milžiniško dydžio. Jo dydis leidžia jam kautis su proistorinio dydžio baisenybėm.

Jo rolė ir mums, lietuviams, yra didžiurė, naudinga. Juk greta mūsų tautiečių liudytojų mūsų meuarinėje literatūroje, mūsų rezistencijos kovų dalyvių ir šis rusų autorius liudija mūsų nauda.

Nors jo kovos rėmai, kol kas apsiriboją gana kukliais reikalavimais, už konstitucijos garantuotas laisves, prieš tas laisves nainančias 'instrukcijas' – ir tai būtų mums laimėjimas.

Juk tai būtų realus laimėjimas, jeigu laisvosios išeivijos spauda pasiektų ok. Lietuvoje už cenzūros groty įkalintą tautą.

džiaugsmingai pradėtos švesti Lietuvos atkūrimo šventės, kariuomenės sukaitys, baisiojo birželio trėmimai, motinos dienos, o scenoje prabyla aktoriai nepamirštant ir jaunimo, kurio mokslinimui įsteigiama lituanistinė mokykla ir kt. Deja, 1966 m. parapijinė ir lituanistinė mokykla, vyskupijos patvarkymu, tapo uždaryta. Kai jos veikė Bendruomenė džiaugėsi, kad jos atlieka lietuviško žodžio ir rašto knygnešių pareigas, ugdydamos lietuviškos kultūros kraitį ateinančiomis kartomis.

Pasiukojimo ir vargo antspaudu yra paženklinas visų kultūrinių darbas. Mūsų LB Apylinkė gyvai juto visų organizacijų ir visuomenės paramą savo užmojuose ir siekimuose. Ji gali didžiuliu, kad per dvidešimtmetį yra padariusi 33,378,60 dol. apyvaros ir iš gauto pelno yra parėmusi aukomis: Vasario 16 Gimnaziją Vokietijoje, tautinių ir dainų festivalius, operą, sportininkų išvykas, ALTą, lietuvišką spaudą, be kurios mes liktume aklie lietuviškoje veikloje. Su virš tūkstanties dol. inasų yra įstojęsi į Lietuvių Fondą ir t.t. Suorganizavusi masines demonstracijas prieš N. Chruščėvo vizitą JAV, ypač prieš jo apsilankymą pramoningame Calumet rajone. Akyklai sekė visus politinius įvykius susijusius su okupuota Lietuva: Brazinskių pabėgimą į Turkiją ir jų vadavimui surinko keletą šimtų dol. aukų, protestais reaguojant į S. Kudirkos išdavimą ir JAV ambasadoriaus vizitą į Vilnių, dėl tikinčiųjų persekiojimo Lietuvoje ar tragiškos žuvimo R. Kalantos, tikėdama, kad besikeičiant pasaulinės politikos centrams ir žmogaus išnaudojimo ideologijai, atsirastų proga atgauti laisvę ir mūsų tėvynei.

Judrus organizacinis gyvenimas sukasi apie lietuvišką šv. Pranciškaus parapiją, kuri atparnuojama lietuvių kunigų, bet kalbinių požiūriu jau darosi dvikalbė. Visos Apylinkės valdybos ją rėmė auka, ragindamos ir savo narius netapti šios parapijos tik inamiais ir nepamesti jos dėl viliojančio užmiesčio pavėsio. Bažnyčioje per lietuviškas pamaldas dar tebegieda choras, niekieno neglobojamas ir neraginamas, bet nenutraukia savo aukos net tik Dievo garbei, bet tėvynės labui. Per įvairius renginius visada suskamba giesmės perpintos patriotiniais motyvais, mus visus dar daugiau suglaudindamos į bendrą lietuvišką šeimą ir Strazdelio griaučią giesmės melodiją – 'Pulkim ant kelių' primena kiekvienam pareigą – nenutolti nuo lietuviškos bendruomenės.

Vis dėlto daugelis jau junta gyvenimo kraunamos naštos sunkumą ir vis sunkiau darosi besudaryti val-

CHICAGO

ALT S-GOS PIRMININKĖ E. ČEKIENĖ ATVYKSTA Į CHICAGĄ

ALT S-gos pirm. E. Čekienė šį savaitgalį atskrenda į Chicago. Ta proga ALT S-gos Chicago, East Chicago ir Cicero skyriai rengia šeštadienį, sausio 19 d., 3 v. p. p. Lietuvių Tautiniuose Namuose informacinį susirinkimą, kuriame pirm. E. Čekienė padarys Sąjungos reikalais pranešimą.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

POPIETĖ SU DR. R. NEMICKU

Popietė su dr. R. Nemicku, Loyolos Universiteto profesorium, širdies ligų gydytoju, rengiama sekmdienį, sausio 20 d., 3 val. 30 min. po pietų Chicagoje, Lietuvių Tautinių Namų salėje. Rengia: L.M.F. Chicago klubas ir Lietuvių Tautiniai Namai.

dybos. Jaunimas baigęs mokslus ir neradęs čia darbo, pasitraukė kitur, beieškodamas gyvenimui patirties ar kitiškos miesto vėdo. Ant likusiųjų dažniausia gula visa darbo našta. Iš nekurių susilaukiant net šaltoko atsinešimo ar net trinties, iskaudinant asmenis savo neapgalvotais išsišokimais. Valdyboms į tokius išsišokimus tenka kartais reaguoti, o pro kitus praeiti negirdomis.

Persijojus leidžiamas šios apylinkės 'JAV LB East Chicago žinias' ir atrinkus kruopščiau medžiagą, išeitų gerokas veikalas, kuris gal nesibijotų pretenduoti ir į istorinį darbėlį, vaizduojantį šios nausėdijos kultūrinę ir kitokią veiklą. Bet juo toliau slenkame laiko nugairintu keliu, tuo labiau pamirštame klausimą – ar atlikome savo išpareigojimus tautai ir lietuviškos kultūros ugdymui ir čia savo atsardimo įteisiniui.

Apylinkės valdyba yra giliai isitikinusi, kad praeitis suformavo dabartį, kurioje esame atsidūrę, o ateitis priklaitys nuo mūsų valios ir ryžto, kad negyventume vien tik sau ryžtasi 1974 m. sausio 26 d. atšvesti lietuviško darbo dvidešimtmetį, kviesdama visus lietuvius pasidžiaugti akademine dalimi, koncertu, vakariene ir šokiais – grojant Neo-Lithuania orkestrui.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN
OR
1ST CLASS SKILLED
TOOLMAKERS
AND
MACHINISTS

Growing powdered metal firm needs full time permanent employees for expanding tool room. Precision tool making experience desired. First or second shift, good pay and secure future. To get in on the ground floor apply to

SINTERED METALS
DIVISION
Sealed Power Corporation
475 NORTH CENTENNIAL ST.
ZEELAND, MICHIGAN 49464

We are an equal opportunity employer (3-9)

DARBINGI METAI

Paskutinis praeitais metais Baltimorės tautininkų susirinkimas įvyko gruodžio 8 dieną. Skyriaus pirmininkas Vl. Bačanskas padėkojo nariams, daugiau padirbėjusiems prie rudeninės parangos. Išdininkas pateikė praėjusio koncerto apyskaitą ir pranešė, kokia dabartinė mūsų izdo padėtis.

Skyriaus valdybos sekretorius paskaitė Taut. S-gos naujosios valdybos 3-čią bendrąją, raginantį savo gyvenvietėse paminėti 30-ties metų sukaktį nuo prezidento A. Smetonos mirties. Aptarta tam tikra programėlė, kuri bus įvykdyta per Baltimorės Liet. Radijo Valtandą.

Savo apžvalginame pranešime sekretorius pabrėžė, kad šie metai buvę ypač našūs ir keleriopai rekordiniai. Visuomenei patiekto net trys kultūrinės pramonės: sausio 27 d., Philadelphia's 'Vilties' choro koncertas; gegužės 12 d., koncertavo iš Kanados Hamiltono liet. mergaičių choras su solistu V. Verikaitiu ir pagaliau spalio 27 d. pakviestas Bostono liet. vyrų sekstetas. Taut. S-ga savo kultūriniais renginiais praeitais metais buvo pirmaujanti org-ja Baltimorėje, niekieno nepralenkta.

Per metus sukviesti devyni sk. susirinkimai, jie buvę rūpestingai lankomi. Trečdalis skyriaus narių nepraleido nė vienos sueigos. Toks stropumas rodo idėjinį tvirtumą, nusistatymo pastovumą ir atsidėjimą org-jos veiklai. Kai kam narių toks pareigumas reiškia piniginių pasiukojimą, nes parengimo laikas kartais sutapdavo su naktiniu darbu:

MACHINISTS
HORIZONTAL BORING MILL
TURRET LATHE
ENGINE LATHE
RADIAL DRILL
Experienced only. 1st or 2nd shift.
Full or part time.
ATLAS CAR & MFG.
1140 Ivanhoe Rd.
Cleveland, Ohio
216-451-7033 (96-4)

WANTED AT ONCE
1ST CLASS
ALL AROUND MACHINISTS
Company paid benefits. Overtime.
DAY SHIFT.
FREDON CORP.
1400 E. 222
EUCLID, OHIO
216-531-1780 (4-6)

WANTED EXPERIENCED
FOUNDRY HELP
MAINTENANCE-ELECTRICIAN
Must have electrical knowledge of machine circuitry & wiring in order to apply.
Also
CORE MAKERS
MOLDERS
STAND & AIR GRINDERS
Steady work & fringe benefits.
APPLY
THE WESTERN FDRY. CO.
310 E. 8TH ST.
HOLLAND, MICH. 49423 (96-4)

AUTOMATIC SCREW
MACHINE OPERATORS
&
SET-UP MEN
EXPERIENCED

Needed for expanding commercial ball bearing manufacturer in Wilson, N. C. New Britton, Multies and Brown & Sharpe single spindle experience or equivalent is desirable background. Top rates of pay, excellent fringes, paid relocation expenses and interview travel expenses. Call SYLVIA MATTHEWS at 919-237-8181 or write P. O. Box 370, Wilson, N. C. 27893. (4-10)

vė šiame krašte gyvuoja Tautinės Sąjungos vardu. Tiek pat metų turės ir mūsų šie skyrius.

Sueiga baigėsi kukliu pasivažiavimu, lyg ir pabaigtu vėmis, savitarpį laisviau pasišnekant ir artimiau pabendraujant. S.M.

DIRVAI AUKOJO

Atraujindami prenumeratorą ir kitomis progomis aukoją šie Dirvos skaitytojai:

A. L. Lapinskas, Chicago \$7.00
P. Pagojus, Detroit 2.00
A. Rastauskas, Euclid 2.00
K. Germanas, St. Charles 2.00
Pr. Turūta, Grand Rapids 2.00
Liet. Pensininkų Klubas
Cleveland10.00
V. Matijošaitis,
Los Angeles10.00
M. Kleinaitis, Waterbury 2.00
Anna Klein, Rochester .. 2.00
E. Andrašūnas, Chester 2.00
J. Kristolaitis, Cleveland 10.00
G. Taoras, Pittsburgh 2.00
J. Lepeška, Richmond Hts. 7.00
M. Karaša, Baltimore 2.00
A. Šukaitis, Hamilton .. 2.00
J. Jaskauskas, Dayton .. 2.00
P. Ličkus, Chicago 1.00
M. Ignas, Cleveland 5.00
P. Minkūnas, Woodhaven 2.00
Juožas Bartkus, Chicago 11.00
S. Stulpinas, East Chicago 10.00
F. Janonis, Brockton 2.00
J. Vinciušas, Chicago 2.00
T. Papartis, Chicago Ridge 2.00
Edm. Mazys, Stanton 2.00
V. Senuta, Brockton 2.00
R. Chesonis, Cinnaminson 2.00
W. Diehl, Wickliffe 7.00
J. Kriaučiūnas, Toledo .. 2.00
A. Rūkas, Chicago 2.00
V. Ambrozėjus, Newark 1.00
Š. A. L. Studentų S-gos
Rengimo Komitetas,
Cleveland 5.00
A. Statulevičienė, Weston 7.00
Petras Vėbra, Chicago ..12.00

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame.

FOR SALE

Commercial property
rented, good income East
185 St. Principals only.
Call: 449-0665. (3-6)

WANTED JOURNEYMEN TOOL AND DIE MAKERS

Must be able to set up work from blue prints, and close tolerance.
FOR 1ST & 2ND SHIFT.
New bolted radiator plant in Pemberville, Ohio. Excellent working conditions and compensation, full fringe benefits. Prefer experience with sheet metal fabrication plant. Interested applicants apply in person to:

MODINE
MANUFACTURING CO.
415 Bierley Ave.
Pemberville, Ohio

An Equal Opportunity Employer (3-4)

PACKAGING ENGINEER

Excellent opportunity available with international manufacturer of chemicals and metallurgical products. Duties will include the establishment and implementation of packaging procedures to meet specific marketing, production and shipping requirements. Manufacturing experience or engineering degree required. Qualified applicants should send detailed resume including salary requirements or apply in lobby 1st.

Fosco, Inc.

ATT: Director of Personnel
20200 Sheldon Rd.
Brook Park, Ohio 44142

An Equal Opportunity Employer
F/M (1-2)

LAI DOTUVIU DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CHAMPION

DRAFTSMAN

Must have 5 years drafting experience, ability to calculate dimensions, tolerances, fits and selection of machine and systems components. An understanding of machine shop practices & measurement principles knowledge of hydraulic pneumatic, and electrical systems.

APPLY AT EMPLOYMENT OFFICE
8 A.M. to 3 P.M. OR SEND RESUME TO: C. D. SEIDL

CHAMPION SPARK PLUG CO.

20000 Conner, East Side, Detroit, Mich. 48234

An Equal Opportunity Employer (2-4)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos 30 metų mirties sukakties minėjimas įvyks š. m. sausio 20 d. šia tvarka: 10 val. ryto Nauj. parapijos bažnyčioje iškilmingos pamaldos; 12 val. vainiko padėjimas mauzoliejuje prie prez. A. Smetonos kapo ir 4 val. p. p. Lietuvių Naujųjų namų salėje akademija, kurioje paskaita skaitys Aldona Augustinavičienė, pianinu skambins prezidento vaikaitis Antanas Smetona ir ištraukas iš prezidento raštų skaitys aktorius Ig. Gatautis.

I minėjimą iš New Yorko atvyksta Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkė Emilija Čekienė. Minėjimą rengia ALT

S-gos Clevelando skyriaus valdyba ir kviečia visus Clevelando lietuvių pamaldose, vainiko padėjimo iškilmėse ir akademijoje gausiai dalyvauti.

AUKOS LIETUVISKAM SVIETIMUI

Pereitų metų gale Ohio Lietuvių Gydytojų Draugi-

Pianistas Antanas Smetona išpildys meninės programos dalį Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos minėjimo akademijoje Lietuvių Namuose šį sekmadienį, sausio 20 d. 4 val. p.p.

ja, vadovaujama dr. J. Skrinskos, vysk. M. Valančiaus Lituanistinės Mokyklos išlaikymui paskyrė 100 dol. auką.

Šv. Kalėdų proga dr. Nelė ir Gerardas Juškėnai vysk. M. Valančiaus Mokyklai įteikė 50 dol. dovaną.

Neprašyta auka — didelė retenybė. Šios aukos yra ne

tik parama mokyklai, bet ir didelis moralinis atpildas visiems mokytojams bei tėvams, kurie dirba bei rūpinasi mokyklos išlaikymu.

Didelė pagarba jiems už jų jautrią širdį ir rūpinimąsi lietuvišku švietimu bei lietuviybės ugdymu.

SOCIALINIO SKYRIAUS VEIKLA

LB Clevelando apylinkės socialinis skyrius, praėjusių Kalėdų švenčių laikotarpy, suorganizavo senelių bei sergančių asmenų lankymą.

Buvo aplankyta apie 20 tautiečių. Jie buvo pasveikinti ir jiems įteiktos mažos, simbolinės dovanėlės. Aplankytieji buvo labai patenkinti, o kai kurie ir sujaukinti.

Lankymą atliko ateitininkai studentai ir moksleiviai, Neringos tunto skautės ir skautininkių draugovės skautininkės. Su džiaugsmu tenka pastebėti, kad jaunimas, lankęs senelius bei sergančius tautiečius, pareiškė pageidavimą, kad būtų įvestas pastovus senelių lankymas.

Socialinio skyriaus vadovas B. Gražulis ir senelių sekcijos K. Žiedonis ateitininkų ir skautų organizacijoms už jų pagalbą lankant senelius reiškia gilią pagarbą ir nuoširdžią padėką.

"ŽAIBAS" ŽIEMĄ NEMIEGA

Sausio 6 d. Mt. Chalet, Chesterland įvyko pirmosios Clevelando ir apylinkių cross-country varžybos. Jas suorganizavo negausus, bet ryžtingas Clevelando slidininkų "Žaibo" klubas.

Cross-country - slidinėjimas lygumose yra smarkiai auganti Amerikoje slidinėjimo šaka. Gausėjant slidininkų skaičiui, susidaro vis

Mirė Gediminas Žebertavičius

Gediminas Žebertavičius, gimęs 1924 m. vasario 3 d. Suvalkų Kalvarijoje, gyvenęs Kaune, mirė š. m. sausio 8 d. Clevelando po sunkios ligos.

Palaidotas sausio 12 d. iš Jakubs laidojimo įstaiigos po pamaldų Naujosios Parapijos bažnyčioje, Visų Sielų kapinėse.

Velionis tarnavo vietinėje Lietuvos Rinktinėje (gen. Plechavičiaus), 5 metus Prancūzijos svetimšalių legione Vietname, Maroke, Madagaskare ir kt. Buvo sunkiai sužeistas, apdovanotas pasižymėjimo medaliais.

Clevelande priklausė ramovėnams, reikėsi Lietuvių Namų veikloje.

Paliko motiną, seserį ir kitus gimines Lietuvoje, pusbrolių Vinčą Žebertavičių, puseserę Angelę Dūdienę Detroit, dėdienę Petrą Žebertavičienę, puseserę Onutę, Magdutę ir Elena, pusbrolius Antaną, Juozą ir kt. gimines Pennsylvanijoje, pusbrolių Alfonso Žebertavičių Floridoje, Bronių Bernotą Clevelande.

Velionis buvo nuoširdus Dirvos rėmėjas. Giminėms ir artimiesiems reikiame užuojauta.

ilgesnės eilės prie T-bar, kėdžių ar gondolų; vis brangesni darosi bilietai už visos dienos slidinėjimą, vis dažniau reikia prisipilti benzino važiuojant į aukštesnius kalnus ir t.t. Todėl ir daugėja lygumų slidinetojų skaičius, nors iš tikro, lyg ir grįžtama į pirmuosius slidinėjimo šimtmečius.

Sulaukėme didelį varžovų skaičių — 35 slidininkus, daugiausia suomius, estus ir lietuvius. Lenktynių kelias buvo geras — mažai leduotų vietų, kurias stengėsi pridengti snaigės, bet tik trumpam.

Varžovai buvo suskirstyti į 3 grupes, Patyrusių slidininkų "A" klasėje suomis užėmė visas pirmąsias vietas, palikdami V. Čiurlioniui, A. Narbutaičiui ir R. Benui tik 7, 9, 10 vietas. "B" grupėje labai gerai pasirodė Andrius Digrys, laimėdamas II vietą. Tik vieną pirmą vietą "Žaibui" iškovojo jaunių "C" klasėje Rūta Skrinskaitė. (vė)

• Dirvoje Nr. 3 pirmame puslapy po nuotrauką "Pajūriais, pamariais..." palikta neištaisyta korektūros klaida — turi būti ne 50 metų, bet 51 metai. Atsiprašome.

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Perkant ar parduoant namus, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

7 DIENOS ČIKAGOJE...

(Atkelta iš 8 psl.)

abstrakčios, jie iš rinkinio galės pasirinkti ir daug kitų gan gyvų eilėraščių, parašytų jaunųjų skaitytojų dienos įvykių bei jų buitės temomis. LB švietimo taryba susilaukia pagarbos, išleidusi šį rinkinį. Kiek žinoma, ji stipriausiai rekomendavo kun. J. Vaišnys ir kiti. Tik gaila, kad pirmieji knygos egzemplioriai, pasirodę prieš pat Kalėdas, neišėję į kietus viršelius. Berods, tauštant pinigų, į kietus viršelius tebus įrašta tik dalis tiražo. Jei taip, tai mes supasuojam prieš okup. Lietuvą, kur knygos vaikams visada būna įrašomos ir daro gan monumentalų išviršinį įspūdį.

• SIEMET prieš Kalėdas Chicago lietuviai pajuto gražią paslaugą iš tėvų jėgų, nes įvairiose lietuvių prekybose jie padėjo plotkeles, kur žmonės už auką ar už dyką galėjo jas pasiimti kūčių stalui. Iki šiol bent šv. Kryžiaus parapijos ribose gyvenantiems lietuviams būdavo vargo. Kadangi parapija ilgesni laiką neturi nuolatinio vargonininko, plotkelių niekas po namus nenešiodavo. Kaip įprasta, prieš šventes Naujųjų dienraštis liet. jėzuitų užpuolė, kad jie su plotkelėmis lenda į parapijų ribas, kad išniekina Dievo pyragą, jį pardavinėdami šalia silkių. Vieno iš "Paramos" prekybos savininkų, žurn. J. Janušaičio pareiškimu, Naujienos padarė tokią didelę reklamą, kad kuone kiekvieną dieną reikėjo užsisakyti vis naujas plotkelių siuntas. Tuo tarpu tie Marquette Parko liet. parapijos parapijiečiai, pas kuriuos kasmet reguliariai su plotkelėmis apsilanko vargonininkas muz. Vl. Baltrušaitis, plotkeles išigijo iš savo vargonininko, kurį, kaip puikų muziką, žmonės myli ir gerbia.

• ANGLOSAKSŲ metraštis "The Writers Directory" 1974-76 m. išdėjo keletą lietuvių. Rašytojus A. Baroną, J. Gliudą ir Vyt. Tamulaitį. Mokslininkus rašančius spaudoje: dr. V. Kavalį, dr.

V. Vardį, dr. R. Šilbajorį ir kt. Iš leidyklų paminėta ir St. Zbarsko Manyland Book leidykla. Viso suminėta 18,000 pasaulio rašytojų poetų, sociologų, politinių straipsnių autorių ir kt. Leidinys imponuojantis, 940 puslapių. Malonu, kad nepamiršta ir dalis laisvėje gyvenančių lietuvių rašytojų bei mokslininkų.

• ŽURN. ALGIS Rukšėnas yra pakviestas į LŽS cv rengiamą tradicinį Spaudos balių sausio 26 d. puošnioje Martinique restorano pokylių salėje. Populiariosios knygos "Day of Shame" autorius bus čia specialiai pagerbtas trijų minučių programoje. Spaudos baliuje, kur tilps 500 svečių, dar yra laisvų vietų. Kaip žinoma, meninė programa atliks sol. A. Stempuzienė, gitara palydint solistės sūnui Linui.

• KELIS kartus Chicago lietuviai jau yra girdėję koncertuojantį simpatiją Windsor mergaičių kvartetą Aušra. Gruodžio pirmosiomis dienomis kvarteto dalyvės buvo atvykusios į Chicago ir čia Margutyje įrašė savo pirmąją plokštelę. Ją išleis ne kas kitas, o Margutis, vadovaujamas P. Petručio. Tik neseniai su džiaugsmu pasitikus naująją Clevelando vyrų oktetą plokštelę, laukiame ir Windsoro mergaičių. Ta pačia proga Aušros kvarteto dalyvės tarėsi su PLB pirm. inž. Br. Nainiu dėl eventualių kvarteto gastrolių P. Amerikoje Pasaulio Lietuvių Bendruomenės globoje. Taip pat labai galimas dalykas, kad 60-tą Pennsylvanijos Lietuvių dieną bus pakviestas Clevelando vyrų oktetas.

SET UP MEN

BROWN & SHARP SCREW MACHINES

WARNER & SWASEY A. C. CHUCKERS

Set up men and experienced operators will be considered for these excellent growth positions, high pay, overtime, fringe benefits. Public transportation runs past our front door. Call or see Mr. D. MARCUS.

ENCORE MFG. CORP.

4310 Carnegie
Cleveland, Ohio 44103
(216) 431-1043

(2-8)

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatiją patarnavimą.

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PARAMA MŪSŲ SPAUSTUVEI ATNAUJINTI

Kaip jau rašėme, naujoji rinkimo mašinėlė nupirktą ir Dirva ją renkama, tačiau ji atsiėjo žymiai brangiau, negu pradžioje buvo numatyta: su dviem naujais šriftais ir visais priedais kainavo 8,219.55 dol.

Iki šiai dienai malonūs Dirvos skaitytojai mašinėlės įsigijimui suaukojo 5,901.25. dol. Skolai pilnai išmokėti, neužtraukiant banke paskolos, mums dar reikia 2,318.30 dol.

Būsime labai dėkingi, jei Dirvos skaitytojai savo, kad ir nedidelėmis aukomis, padės mums išmokėti šią skolą. Ačiū.

• **ALT S-gos Baltimorės** skyrius spaustuvės naujų mašinų įsigijimui atsiuntė 50 dol.

• **Dr. Vladas Raišys**, gyv. Vokietijoje, per Br. Kasakaitį, atsiuntė naujos renkamoms mašinos skolos padengimui 50 dol. Dr. V. Raišys yra labai jautrus lietuviškos spaudos ir kitais lietuviškais reikalais, dažnai savo auka paremiąs Dir-

vą. Už parama nuoširdžiai dėkojame.

• **J. Mockus**, ALT S-gos Clevelando skyriaus pirminkas, atnaujinamas savo prenumeratą, pridėjo auką 12 dol. spaustuvės mašinų atnaujinimui.

• **Naujos renkamoms mašinoms** skolos padengimui po 10 dol. atsiuntė:

J. Graužinis, Chicagoje;
J. Kristolaitis, Clevelande;

S. Stulpinas, E. Chicagoje;

N. Matijošaitis, Los Angeles;

J. Rimkūnas, Hammond;
A. Jonys, Delanco.

• **K. Ozolas**, iš Elizabeth, atsiuntė 7 dol.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• **B. ir B. Kasakaičiai**, gyv. Chicagoje, nuoširdūs Dirvos rėmėjai, sveikindami Dirva švenčių proga, atsiuntė auką 10 dol. Ačiū.

• **Liudas ir Aleksandra Sagiai**, Grandinėlės vadovai, sveikindami Dirvą su šventėmis ir dėkodami už talką garsinant Grandinėlės veiklą, tuo pačiu padedant jai siekti užbrėžtų tikslų ir populiarinti lietuviško jaunimo veiklą šokio srityje, pridėjo auką 10 dol. Ačiū.

• **Dr. Vladas Raišys** iš Vokietijos žurnalui "Naujoji Viltis" paremti atsiuntė auką 60 dol. Administratorius Br. Kasakaitis už paramą nuoširdžiai dėkoja.

• **P. Lukošius**, gyv. Australijoje, atnaujinamas prenumeratą pridėjo auką \$16.60. Ačiū.

• **Dr. Antanas Butkus**, kuris Dirvoje rašo visuomeniniams ir širdies ligų klausimais, savo įnašą Vilties draugijoje padidino dar įnešdamas 25 dol. Ačiū.

Muz. V. STROLIA diriguos šį šeštadienį, sausio 19 d. New Yorko vyrų chorui "Perkūnas" ir simfoniniam orkestrui choro gyvavimo dešimtmečio koncerte Kultūros židinio naujoje salėje Brooklyne.

KULTŪROS ŽIDINIO SVENTĖ

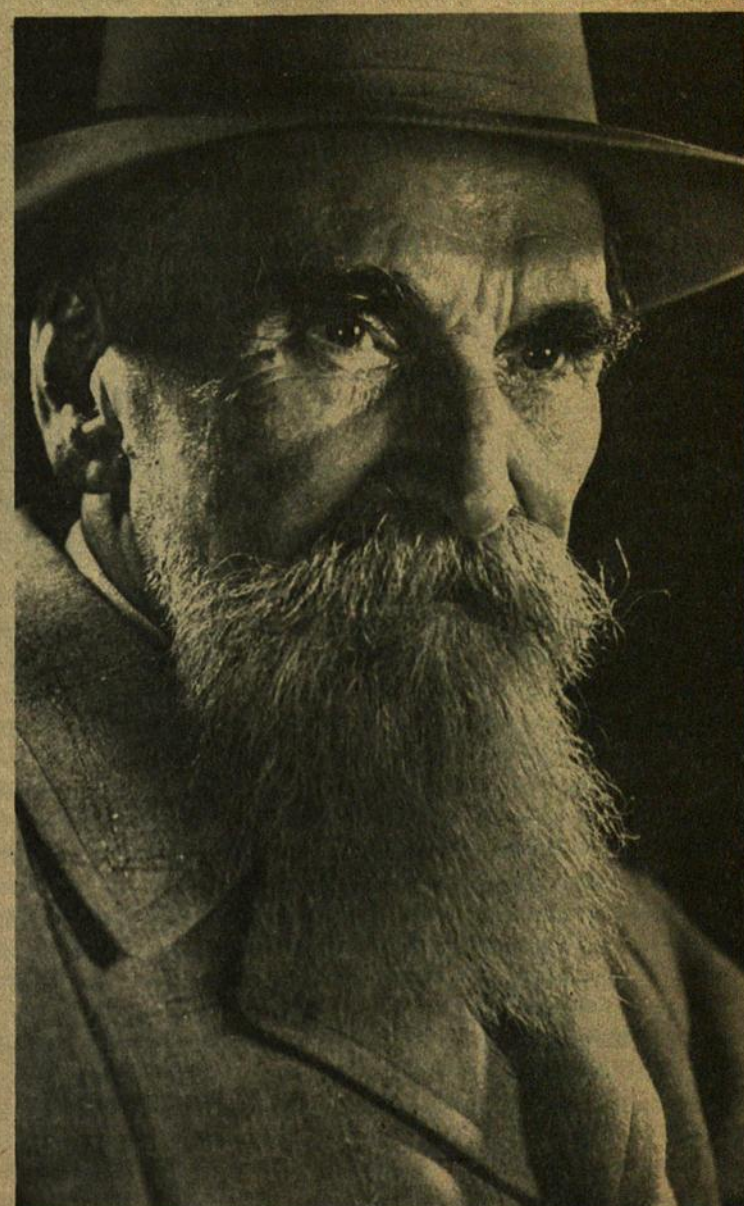
Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo paminėtinai dienai artinantis, New York'e bus visą savaitę atžymėtų įvykių: Kultūros židinio dedikacija vasario 10 d.; Darbininko atžymėjimų asmenų vakaras vasario 17 d., ir Dailės paroda, kuri prasidės vasario 9 d. ir tęsis iki vasario 17 d. vakaro. Visai tai vyks naujame Kultūros idinyje. A. Kc.

• **Tradicinis Spaudos balius Chicagoje**, rengiamas LZS cv, įvyksta šeštadienį, sausio 26 d., 7 val. vakare Martinique restorano pokylių salėje. Kvietimus prašoma užsisakyti pas J. Janušaitį "Paramoje", 2534 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629, telef. 737-3332 arba RE 7-1731. Už 15 dol. įėjimo kainą asmeniu steiko vakarienė, gėrimai, puiki programa ir šokiai. (Sk.)

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

• **DRASOS** ir žodžio tęsėjimo simbolis, aktyviai gyęs Lietuvos nepriklausomybę generolas Povilas Plechavičius, ilgos ligos iškankintas, mirė Chicagoje gruodžio 19 d. Apie jį Dirvoje jau buvo išspausdintas išsamus nekrologas. Man gi prisimena vienas epizodas iš neužmirštamą susitikimo su generolu. Tai buvo 1944 m. pavasarį Lietuvos Vietinės Rinktinės Karo mokykloje Marijampolėje. Vokiečiai tada jau buvo iššifravę, kad LVR vado ir visos Rinktinės negalės pagrobti savo interesams vykdyti ir kad LVR liks tik Lietuvos valstybės sienas ginti. Aplamai tomis dienomis visoje LVR, o ypačiai Karo mokykloje, viešpatavo labai priešvokiškos nuotaikos. Tokiai atmosferai esant, kartą Marijampolę atvyko pats LVR vadas pilnoje Lietuvos kariuomenės generolo uniformoje. Atsistojęs prieš išrikiuotą Karo mokyklą, generolas tiesiai ir atvirai pareiškė: "Vyrai, sunkus spaudimas gula mano pečius šiomis dienomis. Bet aš jūsų neišduosiu. Jei taip atsitiktų, galėsit iš mano barzdos visus plaukus išpešioti..." Praėjo kelios dienos ir generolas žodį ištesėjo: didžiąjai daliai Karo mokyklos kursantų laiku buvo duota žinia išsiskirti.

Prof. dail. Adomas Varnas, kuriam šiais metais suėjo 95 metai amžiaus.

A.A. Gen. Plechavičius, Korp! Neo-Lithuania garbės filisteris, viename neolituonų pobūvyje kalbasi su gen. A. Reklaičiu.

yra nutapęs per 1300 aliejinių tapybos kūrinių, per porą šimtų portretinio pobūdžio darbų, apie 500 grafikos kūrinių, arti 250 šaržų. Kai retkarčiais sutinki prof. dail. A. Varną Chicago gatvėse vikriai žengiantį pirmyn, iš pagarbos norisi net nusilenkus suklupti, nes tai asmenybė, kurios niekad neužmirš Lietuva ir lietuviai. Nepriklausomos Lietuvos laikais gimtajam Joniškyje Adomo Varno vardu buvo pavadinta viena gatvė.

Poetas Jonas Minelga.

• **TARP ŠVENTINIŲ** dovanų atėjo ir poeto Jono Minelgos knyga vaikams "Kiškio pyragai", išleista LB švietimo Tarybos 1973 m. data. Imi tą knygą į rankas, verti puslapį po puslapio ir negali atsidžiaugti. Iš kiekvieno puslapio, iš kuono kiekvieno eilėraščio švysteli spalvingos ir tikrai gyvos dail. Vandos Aleknienės iliustracijos. Jose prabėga žmonės, paukščiai, gyvuliai, vabalai, net traukiniai bei raketos. Ir visos jos tokios grakščios bei įdomios, kad padaro knygą tikrai patrauklią. J. Minelga užaukęs ir kūrybiniai subrendęs dar Lietuvoje, jau pirmame rinkinio eilėraštyje jaunosius skaitytojus veda į tėvų šalį.

Jei patriotinės temos šių dienų vaikams yra gal per (Nukelta į 7 psl.)

A. A.

ANTANINAI SANDARGIENEI

mirus, jos sūnui dr. JONUI SANDAR-

GUI reiškiamo užuojautą

Ohio Lietuvių
Gydytojų Draugijos
Valdyba

A. A.

ANTANINAI SANDARGIENEI

mirus, jos sūnui dr. JONUI SANDARGUI, marčiai ALDONAI, dukroms, žentams ir anūkams skausmo valandose reiškiamo gilią užuojautą

Ona ir Alfonsas
Mikulskiai

A. A.

MARTAI GEDGAUDIENEI

mirus, jos vaikams: MINDAUGUI, KESTUČIUI ir VYKINTUI GEDGAUDAMS ir jų šeimoms ir MIRGAI GEDGAUDAITEI-PAŽEMĖNIENEI ir jos šeimai reiškiamo giliausios užuojautos ir kartu liūdime

Renius, Lila ir Kazys
Pažemėnai
ir šeima

A. A.

ELENAI SNARSKIENEI

Lietuvoje mirus, jos seserims ONAI DAILIDIE-NEI ir TOSEI VAIČAITIENEI su šeima reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime

E. P. Grigoniai
O. J. Kalvaičiai
ir K. Kalvaitienė

A. A.

GEN. POVILUI PLECHAVIČIUI

mirus, žmonai, sūnums, dukrai, broliui, seserims ir kitiems giminėms bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir giliai liūdime

V. ir M. Meiliūnai
Toronto

A. A.

GEN. POVILUI PLECHAVIČIUI

mirus, p. IRENAI PLECHAVIČIENEI, dukrai IRENAI ir sūnums POVILUI ir NORBERTUI reiškiamo gilią užuojautą

Elena Žižniauskienė
Aurelija Balašaitienė
Mylita ir Vytautas Nasvyčiai

A. A.

GEN. POVILUI PLECHAVIČIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą vėlionies seserims ELENAI LEGECKIENEI, PRANEI BALANDIENEI ir broliui Dr. LEONARDUI PLECHAVIČIUI ir jų šeimoms

Jurgis ir Irena
Okuniai